Nr. 74 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Niedziela 29 Marca 1925.

Rok XLIV.

P. T. Biblioteka Jagiellońska KRAKÓW
Egz. obowiązkowy.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . . 3·40 zł
Z odnoszeniem . . . . 3·60 „
Z przesyłką pocz. . . . 4·20 „
Za granicą . . . . . . 7·— „
Cena numeru 15 groszy
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska [...]
Telefon 41. Międzymi[...]
Adres Admini[...]
ul. Jagielloń[...]
Telefon 24[...]

[NO]WA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Co sobotę w zwiększonej objętości z ilustrowanym dodatkiem tygodniowym

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy:
Zwykłe . . . . . 10 gr.
Nekrologi . . . . 20 „
Nadesłane . . . . 25 „
Po kronice . . . 30 „
Na I-szej stronie . . 40 „
Drobne od słowa . . 7 „
(najmniej 10 słów)
Układ tabelaryczny 50% drożej.
Zamiejscowe o 50% drożej.
Załączniki wedle umowy.
Nr czeku P. K. O. 400.402

Wielka gra polityczna

Kraków, 27 marca.

Po pogrzebaniu protokółu genewskiego rozpoczęli dyplomaci europejscy poszukiwanie jakiegoś wyjścia i znalezienia sposobu, któryby chociaż doraźnie i do pewnego tylko stopnia rozwiązywał kwestję bezpieczeństwa. W świecie utrwala się coraz bardziej przekonanie, że same traktaty czy umowy nie wystarczają, że muszą być stworzone **gwarancje realne**, któreby, jeżeli już nie umożliwiały, to przynajmniej ograniczały do minimum możliwość naruszenia międzynarodowych traktatów i zmian w wytworzonem przez nie położeniu.

Anglja, jako namiastkę protokółu genewskiego, wysunęła znany projekt paktu gwarantującego granice nad Renem, zabezpieczającego Francję i Belgję przed ewentualnym atakiem Niemiec. Pakt ten jednak, jak widać z ostatniej, wielkiej mowy Chamberlaina, wygłoszonej w Izbie gmin, nie miał charakteru wojskowego sojuszu francusko-angielskiego, lecz miał być pewną formą **porozumienia** między Francją, Anglją, Belgją i Niemcami. Francja jednak, **związana sojuszem z Polską i Czechami**, zażądała kategorycznie rozciągnięcia tego paktu **również na Wschód**, domagając się zagwarantowania nienaruszalności obecnych granic między Niemcami, a Polską i Czechosłowacją. Tutaj jednak **dyplomacja francuska napotkała na stanowczy opór** tak ze strony Niemiec jak i Wielkiej Brytanji. I tutaj, mimo wszelkich prób uzgodnienia poglądów, coraz wyraźniej rysuje się **przeciwieństwo** między Paryżem a Londynem.

Wielka Brytanja występuje bowiem nie tylko jako państwo europejskie, lecz jako wielkie mocarstwo kolonjalne, jako imperjum światowe. **Anglja chce wywierać decydujący wpływ na bieg spraw europejskich.** Dumne słowa Chamberlaina, jakie padły w parlamencie, że **bez Anglji niema pokoju,** — są właściwym wykładnikiem polityki brytyjskiej. Austin Chamberlaine jest nieodrodnym potomkiem, następcą i duchowym spadkobiercą Joego Chamberlaina i Canpbella Bannermana, twórców angielskiego imperjalizmu, którzy na sztandarze swoim wypisali: »Britannia rule the wordl«.

Ale i Francja nie może się dać zepchnąć na drugi plan. »La grande nation« **nie myśli cofać się przed angielsko-niemieckiem porozumieniem.**

Francja rozumie, że gwarancja na Zachodzie zabezpiecza ją tylko jednostronnie, że bez zabezpieczenia jej wschodnich sprzymierzeńców bezpieczeństwo jej w niedalekiej przyszłości może się stać problematycznem. Po doświadczeniach ostatniej wojny, po gwałcie nad neutralnością Belgji, nie można chyba brać poważnie deklaracyj niemieckich, że do rewizji swoich granic wschodnich dążyć będzie tylko na drodze pokojowej. Francja stoi na straży stanu rzeczy, wytworzonego przez traktat wersalski, a zarazem na straży swych najżywotniejszych interesów, okupionych tak straszliwą ofiarą krwi i mienia.

Polska, która dała tylokrotnie dowody swego pokojowego usposobienia, która dla sprawy pokoju poczyniła tyle, aż do granic możliwości posuniętych ustępstw, — obecnie **nie może już cofnąć się ani na krok ze swego stanowiska, nie może nikomu odstąpić ani piędzi swego terytorjum.** Gdzie chodzi o całość i przyszłość państwa, **tam kończą się ustępstwa na rzecz idei pacyfistycznej.** Polska nie zgodzi się nigdy, aby dobrowolnie była ofiarą, złożoną przez Anglję na ołtarzu pojednania z Niemcami. W tym wypadku **interesy Francji i Polski idą po jednej linji i leżą na jednej płaszczyźnie.**

I oto teraz, jak się zdaje, zaczyna się wielka gra polityczna. Francja, chcąc skłonić Anglję do ustępstw, zaczyna szachować ją w miejscach dla brytyjskiego imperjum najczulszych. **Podstawą światowej potęgi Anglji są Indje i** dlatego wszystkie wysiłki dyplomacji londyńskiej od 200 lat niemal skierowane są do zabezpieczenia sobie nietylko posiadania tego kraju, ale i dróg, wiodących do niego. Anglja opanowała Suez, rozciągnęła protektorat nad Egiptem, usadowiła się w wyjściu zatoki Perskiej, a w ostatniej wojnie światowej rozciągnęła swój wpływ nad oderwaną od Turcji Mezopotamją, stwarzając tam niezależne pozornie państwo Iraku. Z tym stanem rzeczy nie może się pogodzić odrodzona Turcja, dążąca do przywrócenia swego przedwojennego stanu posiadania w Azji. Dlatego też sprawa Mossulu zaostrza się coraz bardziej i przybiera charakter poważny. Francja, która, jak wiadomo, posiada mandat nad Syrją, graniczącą zarówno z Mezopotamją jak i Małą Azją, uprawia politykę wybitnie filo-turecką, kierowaną przez znakomitego znawcę spraw wschodnich, p. Francklina Bouillona.

Drugim punktem, który dyplomacja francuska może wyzyskać przeciw Londynowi jest rosnące naprężenie **między Anglją a Japonją.** Anglja bowiem dla zabezpieczenia połączeń między Indjami a Australją, bududje wielki port wojenny i podstawę dla floty w Singapore. — Krok ten uważa Japonja jako wyraźnie skierowany przeciw sobie i opinja w państwie Wschodzącego Słońca coraz burzliwiej przeciw temu protestuje.

Pozostaje jeszcze Rosja sowiecka, która po zerwaniu porozumienia z Anglją coraz wyraźniej zaczyna zbliżać się, ciągnąć ku Francji.

W ten sposób na horyzoncie rysuje się możliwość **utworzenia wielkiego bloku kontynentalnego,** w skład którego weszłyby **Francja, Polska, Związek Republik Sowieckich. Japonja, Turcja i ewentualnie mała ententa.** Blok ten stanowiłby **przeciwwagę** dla drugiego ugrupowania państw, składającego **z Anglji, Niemiec, Włoch i Stanów Zjednoczonych.** Ugrupowania te nie miałyby charakteru **dawnych aljansów zaczepnych,** lecz w istocie byłyby tylko zrzeszeniami państw **o charakterze defenzywnym.** W ten sposób **równowaga światowa doznałaby pewnej, brakującej jej dzisiaj stabilizacji.**

To, co powiedzieliśmy, nie jest jednak czemś bezwzględnie konkretnem, jednakowoż znajduje się w kręgu możliwości. Jedno tylko zdaje się być niewątpliweem: że sprawa zabezpieczenia pokoju światowego nie ogranicza się już tylko do Europy, lecz zatacza szersze kręgi i obejmuje cały świat.

—oo—

Co myśli Chamberlain o granicach Polski?

Spis pytań, postawionych Chamberlainowi przez Herriota

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Berlin, 27 marca. Wedle wiadomości z Londynu ambasador francuski przedłożył Chamberlainowi spis pytań, postawionych przez Herriota. Pomiędzy innemi Herriot domaga się, **ażeby Chamberlain określił stanowisko Anglji w sprawie demilitaryzacji Nadrenji, tudzież w sprawie granic Polski.**

Anglja wyznacza Polsce rolę kozła ofiarnego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 marca. Z Paryża donoszą: Ambasador francuski w Londynie odjechał 25 bm. z nowemi instrukcjami do Londynu i następnego dnia odbył naradę z Chamberlainem. Stanowisko Francji wobec propozycyj niemieckich ujmuje „Matin" w ten sposób, że Francja, podobnie jak poprzednio, jest gotowa zbadać propozycje niemieckie w duchu jak największej rzeczowości i dobrej woli. **Co się tyczy Polski, której Anglja wyznaczyła rolę kozła ofiarnego, stanowisko Francji pozostanie niezmienione.** Dalej oświadcza dziennik na podstawie informacyj od osobistości stojącej blisko Baldwina, co następuje: **Jeżeli Niemcy zwrócą się o przyjęcie ich do Ligi bez zastrzeżeń, to pakt gwarancyjny przyjdzie do skutku.** Co się tyczy granic wschodnich, to rząd angielski trwa na stanowisku, że jeżeli Niemcy po przyjęciu ich do Ligi wypełnią wszystkie przyjęte na siebie zobowiązania i wykażą przez to dobrą wolę, to mogą w myśl art. 19 paktu Ligi **wystąpić z dezyderatem, że ich granice wschodnie nie odpowiadają potrzebom gospodarczym.**

Ameryka po stronie Chamberlaina

Nowy Jork, 27 marca (AW). Dzienniki bardzo sympatycznie komentują mowę, którą wygłosił Chamberlain w angielskiej Izbie gmin i zapewniają, że Stany Zjednoczone spodziewają się dodatnich rezultatów zaproponowanej akcji dla uregulowania aktualnych spraw. Ameryka interesuje się także **paktem bezpieczeństwa,** tembardziej, że plany rozbrojenia bez paktu, wskutek oporu Francji, nie dadzą się urzeczywistnić. **Ameryka podziela w zupełności zaaptrywanie Chamberlaina co do paktu genewskiego.**

Uzasadnione zaniepokojenie Warszawy i Pragi

Paryż, 27 marca (AW). »Temps« omawiając mowę Chamberlaina, pisze, że oświadczenie ministra angielskiego potwierdza znane dotychczas zastrzeżenia Anglji, **jednakże zastrzeżenia te nie dadzą się całkowicie i na dłuższy czas utrzymać.** Jeżeli Anglja twierdzi obecnie, że nie może objąć paktem gwarancyjnym wszystkich granic, to trzeba przypomnieć artykuł 10-ty paktu Ligi Narodów, **który podobne zobowiązana przewiduje. Dlatego zarówno Warszawa jak i Praga mają pełne prawo do niepokoju.** Rozumie się samo przez się, że niemieckie propozycje muszą być rozpatrywane, gdyż żaden rząd nie ma prawa ominąć jakiejkolwiek sposobności do zabezpieczenia pokoju. Jeżeli jednak Anglja uważa propozycje niemieckie z góry za wystarczające, wydaje się rzeczą niezbyt rozsądną, aby Niemcy zwlekały z wstąpieniem do Ligi i nie wypełniły wszystkich warunków, od których zależy dopuszczenie do Ligi.

Prasa francuska o mowie Chamberlaina

Polska i zabezpieczenie granic wschodnich

Komentując przemówienie Chamberlaina »Le Matin« stwierdza, że **Polska wzdragałaby się przed tem,** aby stanowić miała przeszkodę dla bezpieczeństwa Francji na zachodzie. Pragnie jednakże pozostawać ściśle **w ramach traktatu. Francja podziela ten pogląd.**

»Figaro« zaznacza, że Anglja uznaje **swój dług moralny,** skoro chce gwarantować bezpieczeństwo Francji. Spłacając jednakże dług, **należy również zapłacić procenty.** Wobec uchybień Anglji w kwestjach bezpieczeństwa w okresie pięcioletenim, **obecnie winien być zawarty układ, mający na celu gwarantowanie granic wschodnich, co stanowiłoby procenty od wzmiankowanego długu.**



561

Projekt niemiecki sojuszu pomiędzy Niemcami, Polską i Czechami

Kukułcze jajo w polskiem gnieździe

Poznań, 27 marca (AW). Organ tutejszych nacjonalistów niemieckich »Posener Tageblatt« zamieszcza artykuł dr. von Berensa pod tyt. »Granice krajów«, w którym autor twierdzi, że kwestja granic polskich nie schodzi z porządku dziennego dyplomacji europejskiej od 5 listopada 1915 roku. Autor oświadcza, że **granice żadnego państwa nie są ustalone i nie przetrwają jednego pokolenia.** Powołuje się w tym wypadku na granice Rosji, które wielokrotnie uległy zmianom. Autor pisze, że **Polacy szczególnie potrzebują zimnej krwi dyplomatów,** gdyż **żaden kraj europejski nie posiada bardziej niebezpiecznych granic.** Polska ma jedyne granice naturalne w postaci Karpat. Inne granice są otwarte. Następnie autor porusza koncepcję **utworzenia ścisłego sojuszu między Polską, a Czechami i Niemcami,** gdyż te trzy państwa — zdaniem jego — geograficznie, oraz na polu gospodarczem ściśle się stykają. Przy końcu autor wyraża pragnienie, **aby z pośród narodów europejskich wyszedł Bismarck, gdyż on jest oddawna Europie potrzebny**

—oo—

Nędza emigracji ukraińskiej w Czechach

Lwów, 27 marca (AW). »Kurjer Lwowski« donosi, że emigracja ukraińska w Czechosłowacji przeżywa obecnie **ciężkie przesilenie materjalne** z powodu rozwiązania przez władze czeskie ukraińskich oddziałów robotniczych przy wojsku czechosłowackiem. Byli żołnierze ukraińscy **wracają do obozu koncentracyjnego w Józefowie. Panuje wśród nich nędza, którą** wyzyskują agitatorzy sowieccy, namawiając Ukraińców do wyjazdu do Rosji sowieckiej.

Rewokacja chorwackiej partji chłopskiej

Sensacyjne oświadczenie posła Suterina z partji Radicza

Białogród, 27 marca. (PAT). Na czwartkowem popołudniowem posiedzeniu skupczyny złożył poseł ze stronnictwa Radica, Suterina, ku powszechnej niespodziance następujące oświadczenie:

„Naród chorwacki **nie jest już usposobiony republikańsko, albowiem przekonał się, że w Jugosławji możliwa jest tylko monarchiczna forma rządu.** Chorwacka republikańska partja chłopska nie pozostaje **w żadnych stosunkach z zagranicą i nie życzy sobie tego rodzaju stosunków".**

Oświadczenie przedstawiciela chorwackiej partji chłopskiej, które jest odpowiedzią na wezwanie ministra spraw wewnętrznych Maksymowicza, **wywołało w całej Izbie olbrzymie wrażenie.**

—oo—

Wielkie manifestacje w Jerozolimie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Londyn, 27 marca. Z powodu uroczystości żydowskich w Palestynie, Arabowie urządzili wielką manifestację protestacyjną. **Przywódca Arabów Morger wygłosił w Jerozolimie wielką mowę przeciw inwazji żydów.** »Musimy — mówił szeik — wierzyć słowom Allaha, że żydzi rozproszą się po całym świeżie i nigdy się nie skupią. Jeżeli Arabowie będą solidarnie i wytrwale trwać w bojkocie żydów, to żydom nigdy nie uda się opanować ziemi arabskiej. Ży-

---

ADRJAN CZERMIŃSKI

INŻYNIER GRYCZ

(Ciąg dalszy). 4

Takie myśli poczęły burzyć umysły i serca uczonych, podniecały leniwy obieg krwi i przywracały pomału przyrodzoną zdolność myślenia i głośnego potępiania w najwyższem oburzeniu wszelkich nowych, odchylających się od zadawnionego porządku planów. Śmiałość i gigantyczność pomysłu uderzyła początkowo obuchem w ich mózgi, przytępiła na chwilę całą analizę krytyczną, nadludzką wielkość przeraziła jak widmo ognistego krzaka. Niektórzy nawet resztkami zapomnianej, młodzieńczej siły i górnych dążeń dali się unieść i porwać planowi — ale po chwili wróciła zwyczajna równowaga, tępość starczego uporu, wiary w swe szkiełko i oko, paniczny strach przed czemś nowem, choćby najdoskonalszem, ale zmieniającem porządek rzeczy — wysypały się owe resztki młodzieńczych zachwytów i szczytów, aby zagasnąć już nazawsze. Los projektu był zadecydowany.

— To jest naukową niemożliwością — mówił czcigodny geolog.

— Plan nie do przeprowadzenia, na zupełnie fałszywych podstawach oparty — dowodził geograf.

— Niema wprost takiej siły, któraby potrafiła dokonać podobnej niwelacji — twierdził chemik.

— Panowie — zabrał głos powszechnie szanowany profesor historji — taka rzecz nie istniała w dziejach świata. Posiadaliśmy tylu wielkich królów, cesarzy, odkrywców i uczonych, ale nikomu nawet do głowy nic takiego nie przyszło. Nie mamy w całej przeszłości niczego podobnego, nawet w przybliżeniu, do czegoby można ten szalony pomysł nawiązać — płynęły wielkie słowa.

— Matematycznie nawet nie da się obliczyć doniosłości takiego kroku, skutków takiej zmiany ukształtowania powierzchni, — zgadzali się astronom i matematyk.

Przyszła kolej na filozofów i ekonomistów. — Potoczyły się długie wywody na temat handlu, utraty powierzchni ziemi, przerwanie bezpośredniej komunikacji, konieczności powiększenia floty i zarazem zmiany dotychczasowej polityki, kosztach i odniesieniu się społeczeństwa do nowych podatków, stanowiska, jakie zajmą mocarstwa sąsiadujące, neutralne i sprzymierzone, Liga Narodów, wielkie trusty i przedsiębiorstwa... Wręcz ci filozofowie zaczęli wygłaszać niesłychanie mądre i niesłychanie zawikłane zdania o etyce narodów, stanowisku jednostki wobec społeczeństwa, a tego społeczeństwa wobec świata, nienaruszalności porządku rzeczy i skutkach gwałtownych przewrotów, rewelacyj i kataklizmów dziejowych, odpowiedzialności starszych za wybryki niedowarzonych umysłów, konieczności zdania rachunku z otrzymanych talentów wobec społeczeństwa i Boga itd., itd. Płynęła mętna, wzburzona rzeka uczonej i pełnej przeróżnych mądrości wymowy.

Oburzali się na zuchwałość planu, drwili z szalonego pomysłu, dowodzili nierealności i niemożliwości wykonania, wkońcu szkodliwości dla wszystkich czasów, ziem i ludzi. Długoby jeszcze toczyły się te wywody, znęcały nad każdem zdaniem i niemal literą projektu, aż powstał przewodniczący ksiądz-rektor i przeżegnawszy się, zaczął głosem pełnym litości i oburzenia:

— W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego, czyż będziemy dalej zastanawiać się nad tym szatańskim pomysłem i wchodzić w prawa, przynależne tylko Bogu? Uczynił granice pomiędzy morzem a ziemią — a my mamy przewracać Jego dzieła? Rozdzielił światło od ciemności, a złych od dobrych — my zaś chwiejemy się jeszcze, nie wiedząc na którą przejść stronę? Wstyd! wstyd! i ufam, że ani jeden pomiędzy nami nie znajdzie się, któryby nietylko ośmielił się bronić tego w mrokach nocy zrodzonego dzieła, ale któryby nawet zechciał myśleć o niem. Wglądnijmy w małość serc naszych, skruszmy pychę rozumu i upokórzmy się w swej małości przed Panem!

Jak tchnienie średniowiecza powiały słowa księdza-rektora i zmroziły całe zgromadzenie. Zapanowała głucha cisza, poczem wśród szeptów i powolnego odsuwania foteli poczęli członkowie akademji opuszczać swoje miejsca. Nikt nie ośmielił się więcej zabrać głosu, zaprzeczyć — wszyscy, nie w tym stopniu, ale mniej więcej czuli tosamo. Sala pustoszała powoli i tylko dopalały się z sykiem resztki milówek w starych bronzowych kandelabrach. Posiedzenie było skończone.

IV.

Znów szedł tą samą ulicą, mijał te same domy i tych samych ludzi, tylko krokiem wolnym, ospałym, ze zwieszoną ku ziemi głową. Wiedział, że tak będzie, że tak być musi, a jednak... Jakieś zatajone na dnie duszy uczucie drzemało w nim, tlało i bezwiednie rozdmuchiwane oślepiająco zagasło. Odmówili. Czegóż się mógł spodziewać? Że te pryki o zasuszonych, przewiędłych mózgach, z głowami pełnemi solidności i obowiązków obywatelskich zrozumieją go, i przyjmą projekt? Przecie to z góry już było do przewidzenia. Nie spodziewał się wszystkiemi władzami umysłu niczego innego; był przygotowany od początku na takie, a nie inne rozwiązanie rzeczy, a jednak... Pewien rodzaj zawodu, niby żal nie wiedzięć do kogo i do czego, niemiłe rozczarowanie, wypełniało wnętrze jego istoty. Nie powiedział sobie: tak stało się i koniec, trzeba szukać innych sposobów urzeczywistnienia dzieła — nie rozważał, dlaczego właściwie tak się stało, że jest to wielką niesprawiedliwością i mogło być inaczej, lecz chodził pełen jakichś nieokreślonych uczuć, które wyczuwał doskonale, ale ani pochwycić ich, ani tembardziej zrozumieć nie mógł.

— Czego ja właściwie chcę? — zapytywał sam siebie.

Naraz przypomniał sobie, że była rzecz jeszcze gorsza. Ministerstwo robót publicznych, przemysłu i handlu, oraz spraw wojskowych, do których rozesłał odnośne okólniki i plany, wysłały pod jego adresem ostrzeżenia a nawet formalny zakaz przedsiębrania jakichkolwiek kroków, związanych z jego zamiarem. Tajny agent wypytywał się o inżyniera Grycza u stróża, a dwóch policjantów pod pozorem jakiegoś interesu sprawdzenia zgłoszenia się w magistracie, czy coś podobnego, wtargnęło dziś rano do jego mieszkania. Spostrzegł, że znalazł się pod ścisłą kontrolą i obserwacją. — Lada nierozważny krok mógł sprowadzić nieobliczalne dla niego następstwa, nie mówiąc już o zaprzepaszczeniu całego planu. W najlepszym razie groziło mu wydalenie z granic państwa, bardziej obawiał się więzienia, procesu, sądu, a nadewszystko zamknięcia w domu zdrowia.

Ta myśl poczęła go tak prześladować, jak gdyby posiadał zupełną pewność, że lada tydzień, miesiąc, rok zostanie do »czubków« zapakowany. Wiedział, jak często trafiały się podobne rzeczy i zdejmował go rudy strach. Nic gorszego nie mogło go spotkać. Mania ta ogarniała go do tego stopnia, że obawiał się każdego dzwonka, każdej wchodzącej do mieszkania osoby, wszystkich instytucyj państwowych i przedstawicieli władzy, nawet policjantów na rogach ulic i stróża kamienicznego.

(C. d. n.)

—oo—

dzi święcą obecnie przyjazd Balfoura na naszych świętych miejscach. Musimy zachować spokój, ale nie wolno nam ustąpić ani na krok i bronić tej inwazji. Jeżeli solidarnie i konsekwentnie nie przeprowadzimy naszego programu, to nasze meczety przemienią się w synagogi. Dlatego musimy bronić naszych meczetów do ostatniej kropli krwi«.

GRATULACJE.

Warszawa, 27 marca. Z Londynu donoszą: Z powodu otwarcia żydowskiego uniwersytetu w Jerozolimie wysłali gratulacje **Herriot, Painleve, Cecil, Snovden,** natomiast Bernard **Shaw** w depeszy powiada, że nie może gratulować żydom zdobycia uniwersytetu, gdyż na podstawie doświadczeń w Europie nie wierzy w pożytek tej instytucji.

Balfour jeszcze chory

Jerozolima, 27 marca (PAT). Lord Balfour cierpi jeszcze z powodu przebytej choroby morskiej. **Ztego powodu nie odwiedził on Tel Arir, gdzie mu miano wręczyć uroczyście dyplom obywatela honorowego.** Będzie prawdopodobnie także **zaniechane uroczyste przyjęcie.** Arabowie w całym kraju strajkują, z wyjątkiem tylko urzędników arabskich państwowych i gminnych. **Wjazd Balfoura do Jerozolimy w otoczeniu automobilów pancernych zrobił złe wrażenie.**

Z obrad komisyj sejmowych

Z dyskusji nad ekspose ministra Skrzyńskiego

Warszawa, 27 marca. Na wczorajszem posiedzeniu komisja spraw zagranicznych **uchwaliła zalecić Sejmowi notyfikację traktatu handlowego i nawigacyjnego z Holandją.** Traktat ten zawiera bardzo ważne postanowienia, dające **gwarancje dla robotników polskich na zasadzie wzajemności** tak w Holandji jak i w jej kolonjach równouprawnienie z krajowymi robotnikami zarówno pod względem **ochrony pracy jak i ubezpieczeń społecznych.** Artykuł ten **nie dotyczy robotników wolnego miasta Gdańska.**

Następnie pos. Perl interpelował w sprawie **wydania Rosji Bagińskiego i Wieczorkiewicza,** wyrażając zapatrywanie, że wymiana jeńców **jest zaprzeczeniem sprawiedliwości.** Wydając Rosji komunistów rząd polski dostarcza jej działaczy politycznych. W odpowiedzi na interpelację pos. Perla. min. **Skrzyński** wyjaśnia, że podstawą wymiany jest **protokół końcowy,** podpisany po zawarciu pokoju z Rosją, na którym są podpisy pp. **Dąbskiego, Kauzika, Strassburgera i Leona Wasilewskiego,** gdzie przewidziano personalną wymianę osób, które się na to zgodzą i na których wydaniu będzie stronom szczególnie zależało. Poczem ukazała się uchwała sejmowa z dnia 16 marca 1923 r. w sprawie personalnej wymiany osób pomiędzy Polską a Rosją, Ukrainą i Białorusią, w myśl której Rada ministrów może zarządzić wydanie osób do liczby 340 przy równoczesnem wydaniu przez Rosję osób. W chwili obecnej **należy się nam jeszcze 22 osób, a sowietom od nas jeszcze 9.**

Z kolei przystąpiono do **dyskusji nad ekspose ministra Skrzyńskiego.** Pos. **Daszyński** podkreśla, że Polska zrobiła dobrze, że w **Genewie nie odsunęła się, ale czynnie współpracowała nad zabezpieczeniem pokoju,** bo Polska jest pod względem geograficznym jakoby predystynowana **do roli herolda pokoju światowego.** Minister któryby o tem zapomniał, naraziłby się w najkrótszym czasie na straszliwe upokorzenie. Jesteśmy związani z sojuszem tylko z Francją, stąd nasza sytuacja, że musimy patrzeć tylko na co się zgodzi Francja. Gdyby była możliwą polityka, któraby nas mogła zbliżyć na polu ekonomicznem do Anglji, należałoby ją rozpocząć. Tymczasem należałoby użyć choćby idealistycznych środków zbliżenia. Ale na to potrzeba także zmiany polityki wewnętrznej. — Utrwalenie gospodarstwa polskiego pod Grabskim **na stałe może mieć znaczenie dla Anglji i wogóle w polityce zagranicznej.** W dziedzinie polityki socjalnej **Polska może się poszczycić przed światem swojem ustawodawstwem: ustawami o ośmiogodzinnym dniu pracy, o urlopach robotniczych. W międzynarodowem biurze pracy zachwycano się tem, że Polska jest czynnikiem postępu.**

Po ponownem przemówieniu ministra Skrzyńskiego, który udzielał wyjaśnień co do propagandy polskiej w Anglji, zabrał głos **pos. Dębski,** który podkreślał, że w Niemczech widzimy **wielkie wzmożenie się prądów odwetowych.** Obowiązkiem naszym jest przeciwdziałać tym prądom; nawet wśród ludzi bezstronnych panuje nieraz opinja, że **układ europejski po wojnie nie odpowiada potrzebom gospodarczym.** Musimy przeciw temu przedstawić opinje inne, a przedewszystkiem musimy pokazać, że t. z. wąski polski korytarz do morza jest to wielki kawał ziemi polskiej, **której nikt nigdy nie da przefrymarczyć.** Zdaje mi się, że jest rzeczą konieczną, aby Polska zdążała do zbliżenia się do dróg politycznych Anglji, abyśmy byli na linji angielskiej.

MAXIMUM DLA MAJĄTKÓW UPRZEMYSŁOWIONYCH.

Warszawa, 27 marca. (PAT). Sejmowa komisja reform rolnych zakończyła dyskusję szczegółową nad postanowieniami **ustawy o wykonaniu reformy rolnej,** dotyczącemi specjalnych wyłączeń dla majątków uprzemysłowionych, o wysokiej kulturze. Wobec zrzeczenia się przez referenta p. Makulskiego własnego sformułowania i przyjęcia przez niego propozycji posła Nawrockiego, głosowano nad tą formułą, która określa, że **największy obszar,** jaki może być pozostawiony ze względu na specjalne uprzemysłowienie majątku albo jego kulturę, nie może przewyższać **300 hektarów,** ogólny zaś obszar wyłączony dla całego państwa **nie może przenosić 450.000 hektarów.** Propozycje p. Nawrockiego **uchwalono przeciw głosom Wyzwolenia i Ukraińców.**

Kinoteatr „Wanda“ Wielka senzacja! — Kinoteatr „Wanda“ Wielka senzacja!

Od piątku dnia 27-go marca 1925 r.

KRWAWY TRON DOŻÓW WENECKICH

Wielka tragedja życia, miłości i śmierci **ojca i syna** — całość w 8-miu wielkich aktach, osnuta na tle stosunków w pałacu Dożów w Wenecji.

W rolach tytułowych: **Vittorio PIERI, Amleto NOVELLI i Nini DINELLI.**

Przed okiem widza roztacza się piękna Wenecja. Nadzwyczajna gra artystów, przepych i bajeczna wystawa. Specjalna oprawa muzyczna pierwszorzędnej orkiestry, powiększonej gronem wybitnych artystów muzyków, oraz **ILUSTRACJA ŚPIEWNA** artystów operowych scen warszawskich jest pięknem uzupełnieniem tego obrazu, który pozostawi niewątpliwie niezatarte wspomnienie dla każdego miłośnika teatru.

Mimo wielkich kosztów tego obrazu, ceny miejsc nie podwyższone. — Zniżki nieważne.

Początek programów o godzinie 4·30, 6, 7·30 i 9. 633 **Początek programów o godzinie 4·30, 6, 7·30 i 9.**

Ratyfikacja konkordatu uchwalona w drugiem czytaniu

Warszawa, 27 marca.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad ratyfikacją **konkordatu z Watykanem** (drugie czytanie).

Pos. **Putek** (Wyzwolenie) wygłosił długą mowę, zakończoną wnioskiem **o odrzucenie** konkordatu, jakkolwiek w motywach stanowisko Wyzwolenia wobec kościoła i duchowieństwa przedstawiciel Wyzwolenia użył zmodyfikowanych akcentów. Natomiast w duchu silnie opozycyjnym przemawiał ten poseł przeciw rządowi.

Przeciw konkordatowi oświadczył się także pos. **Cieplak** (imieniem grupy pos. Bryła, poczem krótkie oświadczenie złożył pos. **Popiel** (NPR).

Po przerwie w posiedzeniu zabrał głos pos. **Stroński,** który w długiej, przez prawicę z wielkim aplauzem przyjętej mowie, skreślił historję kościoła katolickiego w Polsce, podnosząc bohaterską rolę. jaką duchowieństwo odegrało w Polsce podczas wielkiej wojny.

Pos. **Czapiński** motywował jeszcze raz stanowisko P. P. S., **odrzucając konkordat.**

Referent większości komisyjnej pos. **Dubanowicz** zrekapitulował korzyści, płynące z konkordatu dla Polski.

Przystąpiono **do głosowania imiennego** nad wnioskiem pos. Czapińskiego (PPS) o odrzucenie konkordatu. **Za tym wnioskiem** oświadczyło się **110 posłów:** PPS., Wyzwolenie, Brylowcy, komuniści, pos. Wojewódzki, klub ukraiński i część Niemców, — 181 głosowało **przeciw** wnioskowi.

Wniosek komisyjny **o przyjęcie konkordatu przyjęto następnie** w normalnem głosowaniu znaczną większością Izby, na którą złożyły się te same elementy, które głosowały przeciw wnioskowi posła Czapińskiego. Wynik głosowania przyjęty został brawami i oklaskami na prawicy i centrum, natomiast w skrajnej lewicy wywołał protest w formie bicia w pulpity, w czem prym wodzili posłowie Wojewódzki i Ballin.

Na tem porządek dzienny wyczerpano z tem, że następne posiedzenie jutro o godz. 3 pop.

Na porządku dziennym **trzecie czytanie ustawy** o konkordacie i głosowanie nad rezolucjami zgłoszonemi do konkordatu.

NADESZŁY JUŻ!

PIANINA firm:

J. Blüthner, A. Förster, Scholze.

FORTEPIANY:

L. Bösendorfer 611

do składu Heleny Smolarskiej, Kraków, ul. Szewska 9.

KRONIKA

Kraków, 27 marca.

Zwłoki Słowackiego muszą być złożone na Wawelu

Z Poznania otrzymujemy następującą wiadomość:

Wczoraj w salach uniwersytetu odbyło się zebranie z inicjatywy „Koła Polonistów“ w sprawie sprowadzenia zwłok Juljusza Słowackiego do kraju. **Na wniosek rektora Dobrzyckiego uchwalono przyłączyć się do akcji komitetu krakowskiego i lwowskiego.**

Jak wiadomo, zarówno komitet krakowski, jak i lwowski **wypowiedziały się za złożeniem zwłok Juljusza Słowackiego na Wawelu.** Należy obecnie przypuszczać, że podjęta akcja przez Stefana Żeromskiego zechce się jednak liczyć ze stanowiskiem trzech tak ważnych ognisk życia polskiego.

Stypendja dla malarzy i literatów

Minister skarbu przyjął życzliwie projekt departamentu sztuki, aby rząd ufundował kilkadziesiąt **stypendjów na wyjazdy literatów i plastyków.** Będą to pierwsze polskie „bourses de voyage“, istniejące we wszystkich wielkich krajach obcych.

Wstawiono na ten cel do budżetu min. wyznań i ośw. publ. na r. 1925 sumę 97.200 złotych, co pozwoli utworzyć **27 stypendjów rocznych po 300 złotych miesięcznie w tym samym stosunku miesięcznym.** Ze względu na międzynarodową wystawę dekoracyjną przewidywane jest w tym roku udzielenie największej ilości stypendjów malarzom; na drugiem miejscu będą literaci. Stosunek ten zmieni się w roku następnym.

Pomoc doraźna rządu dla pracowników umysłowych

Według informacji „Kurjera Łódzkiego“, ministerstwo pracy i opieki społecznej w krótkim czasie wyda nowe rozporządzenie, które już zostało zaakceptowane przez rząd, **w sprawie doraźnej pomocy dla bezrobotnych pracowników umysłowych.**

Nowe rozporządzenie znacznie rozszerza dotychczasowe podstawy udzielania pomocy pieniężnej tej kategorji pozostających bez pracy. Nadto przewiduje ono nietylko udzielanie, jak dotychczas, **pożyczek zwrotnych,** lecz również przyznanie bezrobotnym zapomóg, podobnie jak i robotnikom w przemyśle włókienniczym.

Bezrobotni pracownicy umysłowi, którzy otrzymali dotychczas pożyczki zwrotne, będą mogli za zachowaniem kolejności zgłoszeń ubiegać się o nową **pożyczkę,** ewentualnie zapomogę.

Akcja niemieckiej organizacji wojskowej w Zagłębiu Dąbrowskiem?

„Iskra“ sosnowiecka donosi:

Prasa niemiecka, zwłaszcza berlińska próbowały w ostatnich dniach alarmować opinję europejską przez podawanie hałaśliwych wiadomości o mobilizacji w Polsce, o koncentracji kilku korpusów W. P. na granicy Niemiec i Litwy, a równocześnie dawały objaśnienia tych bzdur, tłumacząc, że Polska przygotowuje zbrojny napad na Niemcy. Gdańsk i Litwę.

Alarmy te zaczęto powtarzać bezmyślnie i w naszem Zagłębiu, dodając, że do Zagłębia mają nadejść większe oddziały wojsk, które będą rzekomo rozlokowane po szkołach sosnowieckich.

Ale poza temi plotkami wnosi się na teren Zagłębia i inny ferment. Oto po kątach i po kącikach mówi się o tem, jakoby wśród bezrobotnych **grasowała jakaś tajna organizacja niemiecka,** która gorączkowo werbuje ochotników do wojska niemieckiego. Podobno jacyś tajemniczy kondotjerzy **robią umowy z poszczególnymi osobnikami,** płacąc im dzienne wynagrodzenie i zostawiając na razie na miejscu.

Śmiertelne uderzenie przez samolot

Z Poznania donoszą nam:

We czwartek wydarzył się na lotnisku w Ławicy **nieszczęśliwy wypadek.** Mianowicie lądujący aparat **uderzył w plecy podporucznika 3 pułku, Marchlewskiego, który zginął na miejscu.**

BACZEWSKIEGO

nalewki na owocach:

Dereniówka
Jarzębinka
Morelówka
Orzechówka
Pomarańczowa niesłodzona
Tarniówka
Wiśniowa niesłodzona

wytrawne:

Dereniak
Jarzębiak
Tarniak

Dwa lata więzienia za zgorszenie publiczne

Z Warszawy donosi PAT:

W przeszłorocznym karnawale na balu maskowym w salach Rady miejskiej miasta Zamościa pojawiły się **trzy zamaskowane postacie: djabeł, błazen i kardynał,** przyczem osobnicy przebrani za dwie pierwsze figury **pluli publicznie na krzyż zawieszony na szyji kardynała.** Sąd okręgowy w Zamościu skazał **W. Erzbergera,** odgrywającego rolę djabła i **Wechslera** błazna, pierwszego na 6 a drugiego **na 5 miesięcy więzienia.** Trzeci uczestnik zabawy **Preninger nie był sądzony,** gdyż zbiegł. Sąd apelacyjny, do którego odwołał się urząd prokuratorski, **zwiększył skazanym karę do dwóch lat ciężkiego więzienia ze względu na zgorszenie** oraz wyjątkowe napięcie występnej woli oskarżonych. Wyrok ten wczoraj **zatwierdził sąd najwyższy.**

WIOSNA. Od dwóch dni mamy ciepło, dochodzące do 20 stopni Celsiusza w cieniu. Wieśniacy zapewniają, że wiosenna pogoda utrzyma się już stale i niespodzianki nie są przewidywane.

POSEŁ MIANOWSKI — CZŁONKIEM RADY RZEMIEŚLNICZEJ. Pos. Mianowski (Ch. D.) został rozporządzeniem Rady ministrów mianowany członkiem rady rzemieślniczej przy ministerstwie przemysłu i handlu.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA DUSZĘ ŚP. KS ANDRZEJA FEDUKIEWICZA, ofiary bolszewickiej, odbyło się wczoraj w kościele OO. Kapucynów, staraniem Polaków z kresów wschodnich. Nabożeństwo odprawił O. Gwardjan w asystencji dwóch księży Kapucynów. Kościół wypełniła pobożna i patrjotyczna publiczność.

ZAKOŃCZENIE ŚLEDZTWA W SPRAWIE AFERY W P. K. U. Jak się dowiadujemy, śledztwo w sprawie afery w krakowskiej P. K. U. jest na ukończeniu. Jak słychać, śledztwo nie wykryło żadnych większych nadużyć. Oficerowie zawieszeni aż do ukończenia śledztwa w urzędowaniu mają być w tych dniach reaktywowani na dawnych stanowiskach służbowych.

NOWA LINJA TRAMWAJOWA. Dyrekcja tramwaju po ustaleniu trasy linji Nr. 2, przystąpi w najbliższym czasie do przebudowy tej linji na normalno-torową. Będzie ona biegła od wylotu ul. Nowowiejskiej na Nowej Wsi przez ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Pomorską i ul. Karmelicką; przy plantach skręci w ul. Straszewskiego, gdzie na ul. Zwierzynieckiej połączy się z trasą Nr. 5 i 6. Tak więc w myśl nowej uchwały tramwaj nie pójdzie ul. Szewską. Dawny plan poprowadzenia linji okrężnej od ul. Lubicz przez Basztową i Dunajewskiego na Karmelicką, został zaniechany do czasu przebudowy jedynki na normalnotorową. Przyczyna odroczenia budowy linji okrężnej leży w tem, że ul. Basztową musiałyby biec 4 tory, a to 2 wąskotorowe i 2 nowe normalnotorowe, co jest nie do przeprowadzenia. Wstępne prace koło przbudowy linji Nr 2 zostały już podjęte przez zarząd techniczny, który wytyczy obecnie trasę nowej linji. Ukończenie budowy ma nastąpić w jesieni br. Wozy będą kursowały od ul. Nowowiejskiej aż do ul. Topolowej bez przesiadania.

DOKUMENTY BYŁYCH WOJSKOWYCH ZABORU AUSTRJACKIEGO I P. O. W. Osoby wojskowe z armji austrjackiej, pragnące otrzymać swe dokumenty, mogą się zgłaszać po nie do centralnego Archiwum wojskowego w Warszawie (Cytadela, fort Legjonów). Członkowie z byłej Polskiej Organizacji Wojskowej (POW.) dokumenty te znajdą u pułkownika Koca, przebywającego obecnie w doświadczalnem centrum wyszkolenia w Rembertowie.

Osoby interesowane w celu otrzymania zaświadczenia winny zgłaszać się po nie osobiście, gdyż sprawy te pisemnie nie będą załatwiane.

BRAK CYGAR W HANDLU. Od dłuższego czasu daje się odczuwać w trafikach krakowskich zupełny brak cygar wszystkich bez wyjątku gatunków. Trafikanci tłumaczą się, że fabryka cygar w Krakowie od 15 bm. przestała wydawać cygara do sprzedaży. Możeby zarząd monopolowy wyjaśnił, dlaczego Kraków ma być skazany wyłącznie na wyroby miejscowej fabryki. Monopol tytoniowy jest w swoim rodzaju jedynem przedsiębiorstwem, które nie chce sprzedawać towaru.

NOWY CMENTARZ ŻYDOWSKI. Na ostatniem pod przew. prez. gminy izr. dra Rafała Landaua odbytem posiedzeniu uchwaliła Rada wyznaniowa na zasadzie referatu inż. Weinbergera przystąpić bezzwłocznie do dalszych robót na nowym cmentarzu. Z wiosną mają być rozpoczęte budowa domu przedpogrzebowego, roboty ziemne, tudzież roboty koło wykończenia wybudowanego już domu administracyjnego. Istniejący dotychczas cmentarz żydowski ma obszaru 5½ morgów, podczas gdy nowy ma obszaru 14 morgów. Na cele tych robót uchwaliła Rada wyznaniowa zaciągnąć pożyczkę w kwocie 60.000 zł.

OTWARCIE ZAKŁADU ŚW. JADWIGI. W pierwszych dniach maja Zakład św. Jadwigi (Krupnicza 34) po 10-letniej przerwie zostanie przywrócony swemu celowi. Robotnice i wszystkie dziewczęta zarabiające pracą rąk, znajdą w niem pomieszczenie i częściowe utrzymanie po możliwie najtańszych cenach. Warunki przyjęcia są: Wiek od 17—30 lat. Podanie należy wnosić do Zarządu Zakładu św. Jadwigi (Krupnicza 34), dołączając metrykę, świadectwo lekarskie i polecenie od instytucyj lub wiarogodnej osoby. Bliższych informacyj udziela w Zakładzie p. Marja Rutkowska codziennie od 3—4 oprócz niedziel i świąt.

UCIECZKA ARESZTANTÓW. Wczoraj nad ranem zbiegli przez wybitą dziurę w podłodze i sklepieniu z aresztów miejskich przy ul. Skawińskiej aresztanci: Kapusta Władysław, lat 27 z Czernichowa, szewc, zam. ostatnio przy ul. Krowoderskiej 23, Hajduk Jan, lat 25 z Czechosłowacji, Buchtawer Zygmunt, Edes Lakiosz, lat 22 i Edes Franciszek, lat 24, ślusarz, obaj z Węgier, Bakalarz Tomasz, Noworyta Władysław, lat 28, zam. ostatnio przy ul. Warszawskiej 45 i Lustig Herman, lat 21 z Lipowego pow. Dolina, zamieszkały ostatnio w Krakowie przy ul. Józefa 16. Bakalarz został dziś przez tut. organa aresztowany.

WŁAMANIE DO RESTAURACJI. W nocy z 20 na 21 bm. włamali się nieznani sprawcy do restauracji Zygmunta Schoenherza przy ul. Barskiej 45 i skradli papierosy, ciastka i wódki wartości 400 zł. Dnia 26 bm. aresztowano sprawców kradzieży w osobach Błażeja Cielarskiego, lat 41, Ignacego Satały, lat 32, Stanisława Jaskuły, lat 22, Stefana Ruska, lat 21 i Józefa Piszczka, lat 33, wszystkich znanych i kilkakrotnie karanych złodziei. — Sprawcy ukryli skradzione wódki w kanale odpływowym przy ujściu Wilgi do Wisły. 17 flaszek wódki i dymion z 13 litr. wódki odebrano i oddano poszkodowanemu.

Zapiski literackie

„ŚWIATOWID“. Kto pragnie rozpoznać się z aktualnemi wydarzeniami jakie zaszły w ubiegłym tygodniu nietylko w Polsce lecz na całym świecie, kto chce je ujrzeć w plastycznej formie, ten powinien tylko przeglądnąć ostatni numer „Światowida“. Bogactwo i ugrupowanie materjału, obfitość działów specjalnych w połączeniu z estetyczną formą rycin sprawia wrażenie niezmiernie dodatnie i przyjemne. Zaznaczyć należy, że „Światowid“ rozpoczął w ostatnim numerze druk niezwykle sensacyjnej powieści: „Biały czy żółty“, pióra znanego, utalentowanego młodego autora, Jerzego Brauna.

— „REFORMACJA W POLSCE“ Nr. 11—12 za rok 1924 zawiera: K. Dobrowolskiego „Pierwsze sekty religijne w Polsce“, St. Bodniaka: „Marcin Kroner w obronie Kościoła (1542—1556); H. Barycza: „Jan Mączyński, leksykograf Polski w XVI w.“; Cz. Chowańca: „Poglądy polityczne rokoszan wobec doktryn monarchów francuskich“; K. Górskiego: „Nieznany druk Blandraty“; E. Burschego: „Nieznany poemat wileński o konfederacji warsz.“; Wł. Budka: „Nowe szczegóły do biografji Fausta Socyna“ oraz przegląd literatury.

KONKURS NA PRACĘ O „QUO VADIS“ SIENKIEWICZA. Pragnąc przyczynić się do pogłębienia studjów naukowych nad twórczością Henryka Sienkiewicza, poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk ogłasza konkurs na pracę na temat: „Stosunek „Quo Vadis“ do literatur romańskich“. — Warunki konkursu są następujące:

Praca winna mieć charakter ściśle naukowy i posługiwać się metodą naukową. Winna uwydatnić podobieństwa, zależności „Quo Vadis“ od literatury francuskiej i włoskiej (wpływy), oraz różnice, tak, aby na tem tle zarysował się związek Sienkiewicza z literaturą zachodnio i południowoeuropejską, oraz jego samodzielność i odrębność w ujmowaniu i przedstawianiu pewnych zagadnień artystycznych i myślowych. Rozmiary pracy dowolne.

Rękopisy, przepisane na maszynie, winny być nadesłane do Sekretarjatu Towarzystwa (Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego 26-27) najpóźniej do 31 grudnia 1925. Rękopis nie może być podpisany nazwiskiem autora, ale dowolnie obranem godłem **Do rękopisu należy dołączyć nazwisko i adres autora w zamkniętej kopercie, na której ma być** napisane tosamo godło, co na rękopisie.

Sąd konkursowy stanowić będzie komisja złożona z członków Towarzystwa, wyznaczonych przez Zarząd. Najlepsza z prac otrzyma nagrodę w kwocie 1600 złotych. Przyznanie nagrody nastąpi na walnem zebraniu Towarzystwa z początkiem r. 1926. Praca nagrodzona pozostaje własnością autora, a tylko Towarzystwo zostrzega sobie prawo pierwszeństwa do wydrukowania jej w swoim zarządzie na zwykłych warunkach wydawnictw Towarzystwa.

Nowo otwarty Zakład Krawiecki

Kostjumy — Płaszcze damskie — Ubrania męskie według najnowszych modeli wykonuje pod kierownictwem osobistem i znakomitych krojczych z materjałów własnych i dostarczonych. — **Ceny przystępne.**

J. PORADZISZ, Kraków, ul. Gołębia 16, I p.

TEATR KINO ZABAWY

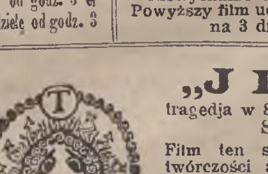
Dnia 27 marca:

TEATRY

im. SŁOWACKIEGO Początek godz. 7·30	**DON JUAN** Josego Zorilli z J. Węgrzynem
„BAGATELA“ Początek godz. 8-ma	Nowość! Premjera! **ZWIERZĄTKO** sztuka w 4 aktach **Lwa Urwancowa** Ceny miejsc popularne od 50 gr. do 6 złotych
„NOWOŚCI“ Początek godz. 7·30	**CLOCLO** operetka w 3 aktach Fr. Lehara

KINA

„SZTUKA“ św. Jana 4 Seansy g. 5, 7 i 9 w niedzielę od godz. 3	**Dziś senzacyjna premjera!** Arcydzieło genjalnego reżysera M. Kertesza pt. **ZEMSTA FARAONA TUTANKHAMENA** w 6 wielkich aktach W rolach głównych: Suzy Vernon, Marja Palma i Henry Roberts artyści francuscy. Główne senzacje: Odkrycie grobowca Tutankhamena przez lorda Carnavona i tajemnicza śmierć znakomitego archeologa. Urok egipskich krajobrazów i szczątki olbrzymich budowli z epoki faraonów.
WANDA Gertrudy 5	**Krwawy tron Dożów Weneckich** całość w 8 aktach. W rolach tytułowych Wittorio Pieri, Amletto Novelli i Nini Dinelli. Piękna Wenecja, nadzwyczajna gra artystów, przepych, bajeczna wystawa. Specjalna oprawa muzyczna. Początki seansów o godz. 4½, 6, 7½ i 9-tej.
„WARSZAWA“ Stradom 15 Seansy: 5, 7, 9. w niedzielę od godz. 3	**Henny Porten** w przepięknym dramacie życiowym p. t. **„Gdy zmysły się budzą“** Ponadto aktualność: **Pogrzeb prezydenta Rzeszy Niemieckiej Fryderyka Eberta w Berlinie.**
„NOWOŚCI“ Starowiślna 21 Początek seansów 4·50, 6, 7·50, 9·10 w niedzielę od g. 3-ej	Dziś i codziennie **Biała Siostra (W OGNIU WEZUWIUSZA)** Promienna Liljana Gish odtwarza główną rolę. Zdjęcia dokonane we Włoszech Pieśni solowe i chóralne wykona zespół znakomitych śpiewaków pod dyr. prof. Bolesława **Walewskiego.**
„Promień“ Podwale Seansy od godz. 5-ej w niedzielę od godz. 3	**NANUK ESKIMOS** dramat z życia podbiegunowego Niesłychanie senzacyjne zdjęcia autentyczne Powyższy film udało się pozyskać „Promieniowi“ na 3 dni do piątku włącznie.



TEATR ŚWIETLNY „UCIECHA“ KRAKÓW UL. STAROWIŚLNA 16

„JISKOR“ tragedja w 8 częściach z prologiem reżyserji Sidneya M. Goldina. Film ten stanowiący chlubę żydowskiej twórczości artystycznej wykonany został przez trupę artystyczną Morrisa Schwartza z New-Yorku, przy udziale wybitnych artystów wiedeńskich jak: Dagny Servaes, Oskar Beregi, Karol Goetz i inni. Film ten zdobył sobie w Wiedniu, Paryżu, Londynie i New-Yorku kolosalne powodzenie i popularność. Jest to obraz jedyny w swoim rodzaju, obraz stanowiący cenny przyczynek folklorystycznej twórczości kina.

„REDUTA“ Lubicz 15 Pierwszy seans g. 5 w niedzielę od godz. 3	Największy szlager techniki kinematograficznej **BIAŁA NIEWOLNICA** 9 aktów programu W roli głównej: **Priscila Dean,** prześliczna, niezwykłej urody Amerykanka, w niedoścignionej roli kobiety-bohatera. Wielkie tragiczne sceny wybuchu gazów w kopalni węgla, katastrofa, pochłaniająca życie setek górników, których potęgę i tragizm, może oddać tylko twórczy genjusz reżysera filmowego. Ponad program: 2-aktowa wesoła komedja.

Kawiarnie koncertowe

ROYAL — RESTAURACJA — ROYAL

Codziennie od godziny 8-mej wieczór. Wstęp wolny!

KABARET

pod artyst. kierownictwem p. L. Ludwikowskiego, od 16 marca nowo zaangażowany program

Kuchnia doborowa

Kraków, ul. św. Gertrudy 26.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Występy J. Węgrzyna dobiegają końca. „Don Juan“ Zorrilli z udziałem znakomitego gościa, który dziś ukazuje się po raz 14, grany będzie jeszcze przez najbliższe dni. W sobotę i niedzielę po południu po raz 15 i 16 „Szklana góra“, na którą jeszcze nie prędko braknie widzów. Po zakończeniu występów J. Węgrzyna wejdzie na afisz mało znany dramat K. Tetmajera „Judasz“, przygotowywany od dłuższego czasu przez p. Piekarskiego.

PRZED PREMJERĄ „ZWIERZĄTKA“ URWANCEWA W „BAGATELI“. Dzisiaj występuje „Bagatela“ z niezwykle interesującą premjerą. Po raz pierwszy ukaże się nie grana na żadnej scenie polskiej nowa nadzwyczaj efektowna i dająca ogromne pole do popisu aktorom,“ sztuka autora „Wiery Mircewej“ Urwancewa: „Zwierzątko“. Nowość tę reżysersko przygotował p. Ziembiński. — Sztuka otrzymała nowe dekoracje według projektu artysty malarza p. Stanisława Węgrzyna oraz pierwszorzędną obsadę. Rolę tytułową odtwarza p. Relewicz-Ziembińska. Inne role pp. Sznage-Andruszewska, Zofja Barwińska, Wesołowski, Ziembiński, Turski, Wasilewski, Gorajska, Wysocki, Osuchowska, Halewicz, Ścibor, Małecki.

„Zwierzątko“ grane będzie do poniedziałku, tj. 31 bm. włącznie. W sobotę o godz. 4 po poł. po

raz pierwszy po cenach zniżonych świetna komedja W. Sardou „Nasi najserdeczniejsi“. Komedja Sardou, która w pełni powodzenia ustąpić musiała miejsca sztuce Urwancewa, ukaże się również na popołudniowem przedstawieniu w niedzielę 30 bm. o godz. 4 po poł.

OPERETKA „NOWOŚCI“. W sobotę po poł. po cenach całkiem zniżonych „Perły Kleopatry“; wieczorem „Cloclo“ z niezrównaną Czernekówną w roli tytułowej. W niedzielę po poł. ciesząca się ciągłem powodzeniem „Hrabina Marica“ z Kramerówną; wieczorem po raz ostatni „Cloclo“.

KONCERT VASY PRIHODY, genialnego skrzypka-wirtuoza, który już dziś zapowiada się wspaniale, odbędzie się **nieodwołalnie w niedzielę, 29 bm.** o godz. 8 wieczór.

DRUGI I OSTATNI KONCERT BRONISŁAWA HUBERMANA odbędzie się **we czwartek, 2 kwietnia b. r.**

KONCERT AKAD. CHÓRU JUGOSŁ. „OBILIĆ“ z Belgradu, liczącego 130 osób, jest pierwszorzędnem znaczeniem artystycznem, w naszem mieście, jak świadczy pokup biletów u br. Lipskich (ul. Sławkowska 8) oraz liczne zgłoszenia się z prowincji. Na koncercie gości jugosł., których prasa i krytyka polska entuzjastycznie powitała, mającym odbyć się 31 bm. w Starym Teatrze, krakowskie zespoły śpiewackie przygotowują owację naszym pobratymcom z nad Sawy przez odśpiewanie hymnu jugosłowiańskiego, oraz wręczenie dyplomów pamiątkowych. Wątpić nie należy, że licznie zebrana publiczność na koncercie w dniu 31 bm. nie będzie szczędziła dowodów życzliwości, jaką naród polski zawsze żywił dla Słowian połudn. i owacyjnie powita miłych gości.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Sobota, 28 bm. po poł.: „Szklana góra“; wieczorem: „Don Juan“.

Niedziela, 29 bm. po poł.: „Szklana góra“; wieczorem: „Don Juan“.

Poniedziałek, 30 bm.: „Don Juan“.

TEATR „BAGATELA“

Sobota, 28 bm. po poł.: „Nasi najserdeczniejsi“; wieczorem: „Zwierzątko“.

Niedziela, 29 bm. po poł.: „Nasi najserdeczniejsi“; wieczorem: „Zwierzątko“.

Poniedziałek, 30 bm.: „Zwierzątko“.

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI“.

Sobota, 28 bm. po poł.: „Perły Kleopatry“; wieczorem: „Cloclo“.

Niedziela, 29 bm. po poł.: „Hrabina Marica“; wieczorem: „Cloclo“.

Z sali koncertowej

Występ Hubermana dokumentuje wyraźnie, że jego wielka sztuka stoi dziś u zenitu rozwoju. Trzydzieści trzy lat artystycznej wędrówki po lądach i morzach nie zdołało zrutynizować tego wirtuoza, który od jedenastej wiosny życia olśniewał światowe sale koncertowe blaskiem swych niepowszednich walorów technicznych, nie odebrało mu bujnego rozmachu młodości.

I dziś musi fascynować jego głęboki, nierzadko przejmujący, śpiewny ton, szeroka, pełna niewysłowionej poezji, fraza, fenomenalna czystość i precyzja spiccata, staccata, szybkich passażów akordowych, flageoletów, szczerem uczuciem wibrująca kantylena, słowem to wszystko, co stanowi konieczny środek ekspresji. Z biegiem lat nie skostniała ona, ale owszem nabrała niezwykłej siły i zróżniczkowała się niepomiernie. Szeroki ogół nie wie zapewne, że Huberman jest autorem pięknej dyssertacji o odtwórczym kunszcie, w której wykazał tęsamą, co i w swym wykonie inteligentną świadomość celowości tych wszystkich elementów, które składają się na jego całość.

U tego rodzaju muzyka musiało przyjść w sile męskiego wieku do idealnej krystalizacji i zupełnego zrównoważenia wszystkich czynników artyzmu i odrzucenia zeń tego, co stanowi o zewnętrznym tylko efekcie gry, dziś u koncertanta pod względem interpretacyjnym wyszlachetnionej i pogłębionej. W tym samym czasie, w którym jego rówieśnik i antagonista, Kubelik, wykazuje cofnięcie się niżej linji przeciętnej poprawności reprodukcyjnej, Huberman osiąga jej najwyższy poziom, jaki dziś zanotować można w dziedzinie skrzypcowej sztuki, może mieć słuszny tytuł do sięgnięcia po palmę pierwszeństwa wśród najprzedniejszych jej przedstawicieli.

Przepastna panowała zresztą zawsze różnica między tymi dwoma artystami, z których pierwszy nigdy nie dorównywał drugiemu nietylko głębią koncepcyj, ale i fantazją, temperamentem i wyczuciem. Możnaby się w tem nawet dopatrzeć pewnych symptomów wyższości kultury środowisk, z których obaj wyszli, jak również za zaszczytny dla polskiego artyzmu można poczytać fakt, że obaj najwięksi współcześni mocarze odtwórczy fortepianu i skrzypiec nie gdzieindziej, tylko na polskiej ziemi wzrośli.

Program wieczoru rozpoczęła Sonata Kreutzerowska, której kompetentnym wykonawcą jest Huberman, uczeń Joachima i Lotta, będącego znowu wychowankiem Massarta, ucznia Kreutzera. Jemu to właśnie poświęcił tę sonatę Beethoven po zerwaniu ze skrzypkiem Bridgetower'em, z którym ją poprzednio dwukrotnie wykonał. Nietylko wirtuozowskie, lecz i uczuciowe jej momenty subtelnie wygrał Huberman, podobnie jak nastrojową poezję i dystynkcję faktury Chaussonowskiej minjatury (Poeme). Oczywiście, że zachwyt i uniesienie ogarnęły audytorjum podczas wykonywania Chopinowskiego Nokturnu i walców, w transkrypcjach Hubermana, zalecających się smakiem i pietyzmem dla nieśmiertelnych oryginałów, których piękności nie osłabił, jak to często bywa z temi transkrypcjami, ubieraniem ich w zbyteczny barok fioritur, czy pseudouczuciowych glissand. W programie był też jeden z najwartościowszych dla swej przejrzystości, struktury i melodyjnej inwencji utworów literatury skrzypcowej: Mendelssohna Koncert E-moll, do niedawna jeden z głównych punktów honoru wirtuozowskich popisów, dziś już coraz więcej z afisza wycofywany. Przepiękna kantylena drugiego jego okresu i romantyczny czar trzeciego znalazły świetnych odtwórców zarówno w koncertancie, jak i jego towarzyszu, Zygfrydzie Schultze, który już w równorzędnym skrzypcowemu pod względem wirtuozowskim parcie fortepianowym Beethovenowskiej sonaty przedstawił się jako doskonały pianista, święcący wraz z soilstą, zwłaszcza w czterech warjacjach jej drugiego okresu, prawdziwy triumf do najdalszych granic możliwości doprowadzonej współgry.

Jul. Św.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcji)

Adwokat Dr E. Kahane
z Rzeszowa 622
prowadzi od roku 1918 kancelarję adwokacką
w Drohobyczu, Rynek 31.

Dr LILLA HOROWITZÓWNA
specjalistka chorób skórnych, wener. i kosmetyki lek.
powróciła 629
Kraków, ul. Dietlowska 59, I. p.
ord. od 2½—5.

Doskonały buljon
otrzymuje się szybko i tanio rozpuszczając tylko w wrzątku
MAGGIego
buljon w kostkach
446
Prosimy uważać na napis MAGGI i czerwono-żółte opakowanie.

Sidol
Najlepszy w świecie środek do czyszczenia metali, szyb, luster i marmuru.
„Sirax“
proszek do szurowania.
Wszędzie do nabycia!
Przedstawiciel na Kraków
ADOLF MIRISZ
Kraków, ul. Dietlowska 51. Tel. 3036.

Z kraju i ze świata

ZWŁOKI Ś. P. ARCYBISKUPA RUSZKIEWICZA spoczywają na probostwie kościoła św. Krzyża w Warszawie, w tak zwanej domowej kaplicy biskupiej. W niedzielę po nabożeństwie pasyjnem zwłoki będą przeniesione do kościoła św. Krzyża. W poniedziałek po uroczystem nabożeństwie nastąpi pogrzeb, w którym wezmą udział arcybiskupi i biskupi z całej Polski. Spodziewane jest również przybycie kilkuset księży, w tej liczbie delegaci ze wszystkich diecezyj.

CZŁONKOWIE PAŃSTWOWEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ. Minister skarbu powołał na następne dwulecie nowych członków państwowej Rady spółdzielczej z pośród kandydatów przedstawionych przez związek rewizyjny spółdzielni.

Powołani zostali senatorowie Adamski i Buzek, posłowie Bobrowski, Dębski i Hartglas, nadto pp. Wł. Genner, Wł. Jurkiewicz, Juljan Pawlikowski i Tworecki ze Lwowa, Mieczysław Szetelski z Krakowa, dr Włodzimierz Seydlitz z Poznania, Romuald Mielczarski i kilku innych z Warszawy.

Pozatem w skład Rady wchodzą delegaci ministerstw: skarbu, spraw wewnętrznych, wojska, sprawiedliwości, rolnictwa, przemysłu, pracy i robót publicznych. Przewodniczącym Rady jest p. Janusz Kwieciński.

KONCESJE NA BUDOWĘ LINIJ KOLEJOWYCH. Jak z Warszawy donoszą, ministerstwo kolei żelaznych wydało prywatnemu konsorcjum finansowemu koncesje na budowę i eksploatację następujących linij kolejowych: ze Sworzowic do Wojtkowic, z Grodźca do Dąbrówki Małej, z Wojtkowic do Strzemierzyc Radomskich, z Wojtkowic do Zagórza—Ząbkowic—Gołonoga—Strzemieszyc Warszawskich. Konsorcjum to, w którem zaangażowane są znaczne kapitały zagraniczne, zamierza przystąpić natychmiast do budowy tych linij kolejowych.

OTWARCIE NOWEJ LINJI KOLEJOWEJ. W ubiegłym tygodniu otwarto nową linję kolejową Pawłowice Śląskie-Chybie. Łączy ona okręg rybnicki z kolejami Małopolski zachodniej. Linja ta ma bardzo ważne znaczenie dla przemysłowego rozwoju G. Śląska ze względu na małą liczbę połączeń kolejowych G. Śląska z linjami kolejowemi Małopolski i przyczyni się w dużym stopniu do ulżenia innym linjom kolejowym.

BUDOWA ŁAZIENEK NA HELU. Z Gdańska donosi AW: Sejmik pucki wypracował już projekt budowy nowoczesnych łazienek, które mają stanąć u samego cyplu półwyspu Hel, nad wielkiem morzem.

OBCHÓD ROCZNICY ZAŁOŻENIA GDAŃSKA. Dnia 26 bm. rano wolne miasto udekorowane zostało chorągwiami i sztandarami. Według niemieckich źródeł, dzień dzisiejszy jest rocznicą założenia Gdańska. Jak twierdzą uczeni niemieccy, w roku 1343, dnia 26 marca powstało miasto Gdańsk. Jednakowoż badania innych uczonych stwierdzają, że Gdańsk powstał znacznie wcześniej, jednak władze Gdańska uznają powyższą datę za oficjalną.

DEMONSTRACJA KOMUNISTYCZNA PRZED POSELSTWEM POLSKIEM. Z Moskwy donoszą: Demonstracja przed poselstwem polskiem nie udała się zupełnie. Zaledwie stukilkudziesięciu ludzi o godz. 10 wieczorem z trzema pochodniami i orkiestrą usiłowało podejść pod gmach. Tutaj nastąpiły mowy, krzyki i kocia muzyka. W nocy na ścianach gmachu poselstwa wymalowano farbą komunistyczne napisy.

MAŁŻONKA LLOYDA GEORGE'A OKRADZIONA. Z Londynu donosi radjo: Małżonce byłego premjera angielskiego Lloyda Georgea, jadącej z Algeciras okrętem do Anglji, skradziono podczas podróży kolję z pereł wartości 1000 funtów szterlingów. Kolja nie była ubezpieczona od kradzieży.

ŚMIERĆ LOTNIKA. Na aeroplanie wojskowym krążącym na wysokości 600 metrów ponad Chateau Roux wybuchł pożar. Pilot sierżant Truber rzucił się z wysokości 300 m. na ziemię i poniósł śmierć na miejscu.

ROZSTRZELANIE MURZYNÓW-LUDOŻERCÓW Do amerykańskiego „Dziennika dla wszystkich“ donoszą, że sześciu murzynów ludożerców, pomiedzy nimi jeden mężczyzna lat 60 i kobieta lat 70, zostało rozstrzelanych przez wojska francuskie w Victoria, francuskiej Gwinei. Staruszka kobieta przyznała się, że zazwyczaj jadła ciało dzieci w tem przekonaniu, że jedząc je, będzie tak młodą, jak te dzieci. Ludożercy zostali uznani winnymi zamordowania i zjedzenia jedenastu osób.

ZMARLI:

— We Lwowie zmarł Wiesław Stroński, prokurzysta Polskiego Banku Przemysłowego.

O nieprawidłową działalność Izby skarbowej we Lwowie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 marca. Wielkie wrażenie w kołach sejmowych wywołał wniosek posłów **Pieniążka** (PSL), **Michalskiego** (Ch. N.) i **Rostiga** (Koło żydowskie) **w sprawie nieprawidłowej działalności Izby skarbowej we Lwowie.** — Wniosek ten podpisał pozatem **szereg innych posłów z rozmaitych klubów, jak Z. L. N., Ch. N., P. S. L. Piast.** Wniosek domaga się **wyboru osobnej komisji,** złożonej z 7 członków, **którąby zbadała sprawę wymiaru i ściągania podatków, zwłaszcza obrotowego,** przez władze skarbowe **w okręgu lwowskiej Izby skarbowej.** Komisja miałaby **prawo przesłuchiwać urzędników skarbowych,** podatników i ich przedstawicieli, **nadto prawo wglądu do wszystkich aktów i protokółów,** dotyczących wymiaru podatku. Termin działania komisji wniosek określa na dwa miesiące. Wniosek powyższy rozpatrywany będzie na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu.

Bójka w parlamencie włoskim

Rzym, 27 marca (PAT). **Mussolini zjawił się dzisiaj po raz pierwszy po chorobie w parlamencie.** Trybuny i wszyscy posłowie, oprócz komunistów, **powitali Mussoliniego owacyjnie.** Po uciszeniu się powstali z miejsca **komuniści, śpiewając międzynarodówkę. Śpiew ten zagłuszyli faszyści wielką wrzawą.** Po przerwie i pewnem uspokojeniu się posłów, prezes Izby zabrał głos, pragnąc powitać Mussoliniego. **Komuniści nie pozwolili mu jednakże mówić, przeciwko czemu zareagowali znów silnie posłowie faszystowscy,** co wywołało bójkę, przyczem poseł Farinaz wyrzucił za drzwi najzacieklejszego komunistę Damena.

Min. Stan. Grabski objął urzędowanie

Warszawa, 27 marca (AW). Minister Stanisław Grabski, objął wczoraj urzędowanie w ministerstwie W. R. i O. P. W przemówieniu do urzędników ministerstwa podniósł, że **każdy obywatel może mieć swoje przekonania, ale w szkole, kuratorjach i ministerstwie należy zapomnieć o nich,** bo tak można wychować najlepszy typ obywatela, dla którego pierwszem przykazaniem będzie szczęście kraju.

Minister Kiedroń nie ustępuje

»Kurjer Warszawski« **zaprzecza pogłoskom o ustąpieniu ministra przemysłu i handlu Kiedronia. P. minister** ma do załatwienia szereg zadań, wymagających ciągłości kierownictwa. — Przed skończeniem tych spraw ustąpienie jego nie jest prawdopodobne.

Marsz. Rataj jedzie na południe

Warszawa, 27 marca (AW). Dnia 30 bm. marszałek Sejmu **Rataj wyjeżdża na południe** w **celu poratowania zdrowia.** Zastępować go będzie wicemarszałek Moraczewski.

Pierwsze posiedzenie sekcji kresowej

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 marca. Na jutro wicepremjer Thugutt zwołał pierwsze **posiedzenie sekcji kresowej.** Na porządku dziennym będzie **rozpatrywana kwestja realizacji ustawy językowej.**

Podpisanie traktatu polsko-węgierskiego

Budapeszt, 27 marca (PAT). **Węgiersko-polskie rokowania handlowe** doprowadziły po kilkutygodniowych naradach **do pomyślnego zakończenia.** Obie delegacje zebrały się wczoraj w ministerjum spraw zagranicznych na uroczystem posiedzeniu końcowem, **na którem dokonano podpisu traktatu handlowego.** Ze strony węgierskiej traktat podpisał poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny **Knyan,** ze strony polskiej minister pełnomocny **Michałowski** oraz szef sekcji **Węcławowicz.** Z okazji zakończenia rokowań wydano śniadanie na cześć członków delegacji polskiej.

Groźba wielkiego strajku rolnego

Warszawa, 27 marca (AW). Zarząd główny »Związku zawodowego robotników rolnych« **odrzucił** orzeczenie nadzwyczajnej komisji rozjemczej w sprawie płac. Zarząd postanowił **proklamować na 30 bm. strajk robotników rolnych, który ma objąć 5 województw b. Kongresówki** i Pomorze oraz Poznańskie. **P. P. S. przyrzekła strajkowi całkowite poparcie polityczne.**

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 marca. Centralny komitet PPS poparł akcję głównego związku klasowego robotników rolnych, **który na tle nieporozumienia co do wysokości opłat za dniówkę proklamował na 30 kwietnia strajk.** Ażeby nie dopuścić do strajku, który się może odbić fatalnie na urodzaju, **rząd podjął się rokowań.** Dziś popołudniu **premjer Grabski przyjmie posłów Czapińskiego i Kwapińskiego.**

Targi niemieckie na tle wstąpienia do Ligi Narodów

(Telefonem od naszego korespondenta).

Paryż, 27 marca. Z Berlina donoszą, że rząd niemiecki **nie powziął jeszcze uchwały przystąpienia bez zastrzeżeń do Ligi Narodów.** Luther miał oświadczyć, że Niemcy nie przystąpią póty do Ligi, **póki ewakuacja Kolonji nie będzie załatwioną na ich korzyść** i motywuje, że żądanie to opiera się na traktacie wersalskim.

Nowa lista pytań w sprawie rozbrojenia Niemiec

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 marca. Z Paryża donoszą: »Temps« dowiaduje się, **że rządy sojusznicze przedłożyły marszałkowi Fochowi nową listę pytań, dotyczącą rozbrojenia Niemiec. Odpowiedź ma nastąpić w dniach najbliższych.**

Spadek kursu akcyj w Ameryce

Z Waszyngtonu donoszą 26 bm.:

Na wczorajszem posiedzeniu gabinetu obradowano nad wielkim **spadkiem akcyj.** Najwięcej dotychczas poszukiwane papiery **straciły po 40 do 50 punktów. Straty spowodowane zniżką kursu mają wynosić miljard dolarów.** Minister skarbu Mellon, jak również ministrowie Hoover i Davis zapewnili prezydenta Coolidge, że panująca w ostatnim czasie **gorączka spekulacyjna** minęła bez jakiejkolwiek szkody dla stosunków finansowych i gospodarczych Ameryki.

„Los Angelos“ uszkodzony

Nowy Jork, 27 marca (PAT). Obecnie potwierdziły się pogłoski, jakie pojawiły się po ostatniej podróży okrętu napowietrznego »Los Angelos« do wysp Bermudas, że **okręt doznał uszkodzeń.** Komunikat urzędowy donosi, że poszczególne **sztaby aluminjowe zewnętrznego rusztowania zostały przegryzione przez chlorek wapna.** Będą one musiały być wymienione. — Naprawa ta potrwa dwa tygodnie. Następnej podróży okrętu napowietrznego »Los Angelos« nie należy spodziewać się przed 12 kwietnia.

Walki z Wahabitami

Londyn, 27 marca (AW). Według telegraficznych doniesień z El-Arais, z nad granicy między Egiptem a krajem jordańskim, **słychać odgłosy armat. Wahabici atakują Akabę,** rezydencję byłego króla Husseina paszy. Egipska komenda straży pogranicznej wysłała tam **kilka pancernych automobilów,** aby nie dozwolić na przekroczenie granicy przez Wahabitów.

Pogrzeb rzekomego arcyksięcia

Wiedeń ma swoją sensację. Mianowicie onegdaj miał się odbyć pogrzeb kelnera, Alberta Göbla, który według mniemań jego znajomych oraz pozostałej po nim wdowy miał być **arcyksięciem Janem, późniejszym Janem Orthem.** Żonie Alberta Göbla udało się **opóźnić pogrzeb o jeden dzień** i sprowadzić szereg osobistości do trupiarni szpitala, dla agnoskowania zwłok. Pewien żołnierz, który miał służyć pod arcyksięciem z całą stanowczością **twierdził, że jest to Jan Orth,** natomiast dawny kucharz arcyksięcia był już ostrożniejszy, twierdząc, że **rysy zmarłego przypominają nieco byłego arcyksięcia,** jednakże nie może z całą stanowczością stwierdzić jego identyczności. Ponieważ próby identyfikowania zawiodły, odbył się onegdaj po południu przy tłumnym udziale publiczności pogrzeb rzekomego arcyksięcia, po którym wybuchła **sprzeczka między uczestnikami** co do identyczności zmarłego. Sprzeczka była tak gwałtowna, iż **zagrażała przerodzeniem się w bójkę,** czemu zapobiegła policja.

Dział ekonomiczny

— **Węgiersko-polskie rokowania w sprawie traktatu handlowego** zostały onegdaj zakończone.

— **Rozporządzenie min. skarbu o moratorjum dla weksli przedwojennych,** które wygasło z dniem 31 marca, zostało przedłużone do końca br.

— **Projektowane jest podwyższenie kapitału zakładowego Banku Rolnego** do sumy 25 mil. zł.

— **Przedstawiciele przemysłowców górniczych Zagłębia Dąbrowskiego** prosili premjera Grabskiego o zniesienie pobieranego przez samorządy podatku komunalnego, od wydobywanego węgla. Wątpliwe jest, by rząd uwzględnił pretensje przemysłowców.

— **Min. kolei żelaznych zamierza dokończyć budowy i otworzyć ruch na linji kolejowej Bluszczów—Brzezie** oraz Chorzów—Szarlej jeszcze w roku bieżącym.

— **Olbrzymia zniżka efektów na giełdzie praskiej,** dochodząca przy niektórych papierach do 50 procent, wywołała panikę.

— **Zasiłki robotnicze, wydawane z tytułu akcji doraźnej pomocy dla bezrobotnych** trwać będą do 1 czerwca br.

— **Rokowania w sprawie rozdziału dochodów z ceł gdańskich** na nadchodzące trzechlecie toczą się w min. skarbu. Delegacja gdańska żąda podniesienia udziału z 7 na 14 proc.

— **Czechosłowacja żąda w czasie rokowań handlowych od Polski ulg na wywóz kapeluszy filcowych.** Rząd jednak ulg tych nie przyzna, natomiast przyznał ulgę 30 proc. na wojłoki i materjały wojłckowe.

DZIAŁ GIEŁDOWY

Krakowska giełda pieniężna

Kraków, 27 marca.

N. Jork	5·20¼
Praga (za 100)	15·53
Wiedeń (za 100,000)	73·20
Berlin	1·23,80—1·24¼

Kraków, 27 marca.

Sytuacja na giełdzie krakowskiej niewyraźna. Ruch b. mały. Zieleniewski nieco spadł — podczas gdy inne papiery utrzymały się na poziomie wczorajszym.

Dewizy bez zmiany.

Na pogiełdziu stagnacja; zaledwie dwa papiery były przedmiotem minimalnych obrotów. Płacono za Nobel 2—2·05, Jaworzno dr. 14.

Ceduła kursowa giełdy krakowskiej

27 marca 1925	Transakcje w złotych	
	dziś	wczoraj
Pol. Bank przem. I—VIII	0·34	0·35
Bank Hipoteczny I—VIII	—	—
„ Małopolski	—	0·32
Ziem. Bank kred. I—IX	0·15	0·15
Powsz. Bank kred. I—V	—	—
Bank zw. sp. zar. I—XI	11·75	12·25—12·40
Pol. Tow. handlowe I—V	0·30	—
Impex I—V	—	—
Pharma I—III	—	0·95
Polski Glob I—IV	0·25	—
Żegluga Polska I—III	—	—
Zieleniewski I—IV	13·60—13·70	13·70—14·00
Cegielski I—IX	0·58—0·60	0·58
Trzebinia I—IV	0·56	0·58
Pociak I—III	1·15—1·25	—
Parowozy I—III	0·70	0·69
Automotor I—II	—	—
Górka I—III	—	17·50—17·60
Siersza I—IV	—	4·25—4·35
Tepege I—IV	1·45—1·50	1·45—1·52
Polska Nafta I—III	—	0·55
Pokucie I	—	0·23
Pezet I—IV	—	—
Strug I	—	—
Niemojowski I	—	—
Tłuszcze Trzebinia I—II	—	—
Azot	—	—
Elektrow. Siersza I—IV	—	—
Ćmielów I—II	0·50	0·50
Krakus I—VI	0·91—0·92	0·93—0·95
Chodorów I—V	4·25—4·30	4·25—4·40
Chybie	5·25	—
A. Piasecki	1·65—1·67	1·75

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 27 marca 1925 r.

AKCJE:	W złotych Transakcje
Bank Handlowy	7·00
Bank Zw. Sp. Zar.	11·00
Cegielski	0·58
Parowozy	0·65
Starachowice	2·44
Zieleniewski	13·65
Żyrardów	11·70
Nobel	2·18
Haberbusch	6·00
Ursus	1·93
Chodorów	4·50

Zurych, 27 marca. (PAT). Paryż 27·50, Londyn 24·81, Nowy Jork 5.183, Belgja 26·65, Włochy 21·20, Hiszpanja 73·50, Holandja 206·75, Berlin 1.234, Wiedeń 73, Sztokholm 139·75, Oslo 81·75, Kopenhaga 94·65, Sofja 377·50, Praga 15·40, Warszawa **100,** Budapeszt 0·72, Białogród 8·20, Ateny 8·20, Konstantynopol 2·57, Bukareszt 247·50, Helsingfors 13·02, Buenos Aires 194·50. Tendencja spokojna.

ZWIĄZEK ZAWOD. PRACOWNIKÓW BANKOWYCH w Krakowie odbędzie swoje walne zgromadzenie w niedzielę 29 bm. w lokalu przy ul. Sławkowskiej 6 o godz. 10 przed poł., a w razie braku kompletu o 10·30 przed poł.

PSYCHOLOGJA CHRYSTUSA. Najbliższy odczyt na ten temat wygłosi ks. prof. F. Hortyński w piątek 27 bm. o godz. 7 wieczór w sali Tow. rolniczego (plac Szczepański).

ODCZYT PROF. UNIW. DRA ROMANA DYBOSKIEGO pt. „Joanna D'Arc“ Bernarda Shawa odbędzie się w Kollegjum wykładów naukowych (Rynek A-B 39) w sobotę 28 bm. o godz. 7 w.

Informacje przemysłowe i handlowe

SPADEK CEN ZBOŻA CHLEBOWEGO W AMERYCE JEST SYSTEMATYCZNY, A PODAŻ CIĄGLE SIĘ WZMAGA, a to zarówno pod wpływem wiadomości o wyjątkowo korzystnym urodzaju w Australji, jak o dobrych widokach na urodzaje w Stanach Zjednoczonych i Argentynie, wreszcie zaś ze względu na to, że zapasy zboża w Stanach Zjednoczonych okazały się w chwili obecnej większe, niż przewidywano. Na giełdzie zbożowej w Chicago w ciągu 10 dni spadek cen wyniósł 24%. Ruch zniżkowy na giełdach amerykańskich nie pozostał bez wpływu na giełdy europejskie. Należy więc i u nas oczekiwać spadku cen zboża.

WYDAWANIE AKCYJ BANKU POLSKIEGO URZĘDNIKOM, którzy uczestniczyli w swoim czasie w subskrypcji, postępuje naprzód i zakończone będzie w ciągu kilku najbliższych tygodni. Na 169.000 akcyj, kupionych przez funkcjonarjuszów państwowych, wydano dotychczas przeszło 120.000, pozostaje jeszcze do wydania drobna część akcyj dla urzędników kolejowych i wojska, orza akcje dla urzędników ministerstwa oświecenia publicznego i ministerstwa spraw wewnętrznych (dla funkcjonarjuszów policji).

SYTUACJA W PRZEMYSLE WĘGLOWYM. Zapotrzebowanie węgla nie tylko nie zwiększyło się, lecz przeciwnie zmniejszyło się w porównaniu z ubiegłemi miesiącami zeszłego roku. Anormalnym jest fakt, że gdy skutkiem ładodnej zimy zapotrzebowanie węgla grubszego znacznie spadło, kopalniom węgla trudno jest podołać w wykonaniu zamówień na drobny sortyment węgla, a szczególnie miału.

Co do cen węgla panuje wielki chaos, gdyż z powodu mniejszego zapotrzebowania, handlarze starają się po niższych cenach zbyć zamagazynowany węgiel, a przy tem różnicę niezdrowej konkurencji przerzucić niejednokrotnie na konsumenta, któremu óddają węgiel po cenach wprawdzie tańszych, lecz gatunkowo nieodpowiedni. W szczególności odnosi się to do węgla górnośląskiego, mającego bardzo różną wartość kaloryczną.

Jest nadzieja, że górnośląska konwencja węglowa postara się o zlikwidowanie tej niezdrowej konkurencji przez odpowiedmie uregulowanie cen i warunków płatności, oraz przez stworzenie porozumienia z kopalniami zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego. Obecnie bowiem także warunki płatności są ogólnie bardzo niejednolite.

Jeżeli sprawdzą się wiadomości, że w najbliższym czasie rozpocznie się intenzywny ruch budowlany, to jest uzasadniona nadzieja, że zapotrzebowanie węgla znacznie wzrośnie.

SYTUACJA W ZAGŁĘBIU WĘGLOW. OSTRAWSKIEM. Robotnicy Ostrawskiego Zagłębia węglowego zażądali od gwarectw 20 proc. podwyżki płac. Zarządy gwarectw odpowiedziały **odmownie** tłumacząc się, że warunki zbytu węgla ostrawskiegó pogorszyły się znacznie w pierwszych miesiącach b. r. W zeszłym roku wynosiła produkcja tego Zagłębia 875 tys. ton miesięcznie, a w styczniu tylko 750 tys. ton. Produkcja koksu również uległa redukcji, natomiast zapasy węgla na zwałach wzrosły do 150.000 ton, a koksu do 250.000 ton. Wobec tego, że dla polskiego węgla przyznano udogodnienia taryfowe, konjunktury przedstawiają się jeszcze niekorzystniej. Górnicy ostrawcy nie zaakceptowali odmowy i w kołach górniczych ostrawskich przypuszczają, że wobec wielkiej rozbieżności stanowisk może dojść **do dłuższego straiku** w Zagłębiu Ostrawskiem.

W SPRAWIE EKSPORTU TRZODY I BYDŁA. Konferencja w sprawie powiększenia eksportu trzody z Polski, odbyła się w ministerstwie rolnictwa przy udziale interesowanych ministerstw i centralnych organizacyj rolniczych i budowlanych. W toku dyskusji stwierdzono ciężki kryzys, jaki przeżywa obecnie nasz eksport artykułów chodowlanych z powodu braku kredytów, oraz wskutek konkurencji firm zagranicznych, które przez swoich komisjonerów zaczynają odgrywać na targu polskim coraz wybitniejszą rolę. Dla zaradzenia powyższym niedomaganiom uznano jednomyślnie za rzecz, wymagającą szybkiego urzeczywistnienia, utworzenie stałego komitetu do spraw eksportu artykułów hodowlanych. Komitet taki byłby wyrazicielem wobec rządu postulatów kupców polskich, zajmujących się wywozem za granicę rogacizny i nierogacizny, badałby całokształt stosunków, związanych z eksportem z Polski artykułów hodowlanych i dążyłby do zastąpienia dzisiejszego wywozu, nieplanowego i chaotycznego, akcją należycie obmyśloną i ujętą w ramy celowej organizacji.

Stanowisko ministerstwa rolnictwa zasługuje na pełne uznanie i jest dowodem, że ten dział administracji państwa rozumie znaczenie gospodarcze wywozu bydła i trzody w kraju o tak wysokim odsetku ludności włościańskiej, zajmującej się zdawna hodowlą nierogacizny i bydła.

Należy wyrazić jeszcze życzenie, aby także ministerstwo kolei żelaznych w sprawach przewozu, ministerstwo skarbu w sprawach kontroli celnej, ministerstwo spraw wewnętrznych w kwestjach formalności weterynaryjnych szły na rękę tej bardzo doniosłej gałęzi naszego eksportu.

WZROST CEN I ZMNIEJSZENIE SIĘ RUCHU PASAŻERSKIEGO W GDAŃSKU W CIĄGU ROKU 1924. Urząd statystyczny w. m. Gdańska podaje szereg danych co do podwyżki cen na rozmaite produkty i co do ruchu pasażerskiego w porcie gdańskim w roku ubiegłym. Ceny na żywność podskoczyły mniej więcej o 100% w porównaniu z rokiem 1923. Wyjazdowy ruch pasażerski w porcie gdańskim zmniejszył się wedle powyższej statystyki w porównaniu z rokiem poprzednim bardzo znacznie, a mianowicie opuściło port gdański w 1924 roku 52.175 pasażerów, w 1923 roku natomiast 115.932 pasażerów. Ruch przyjazdowy zaś nie uległ żadnej zmianie, przybyło bowiem w 1924 roku 29.629 pasażerów, w 1923 roku 29.577 pasażerów.

PRODUKCJA ROPY W ST. ZJEDNOCZONYCH wyniosła w 1924 roku 94.300 ton, czyli o 3.350 ton mniej, niż w roku 1923. Zmniejszeniu również uległa ilość szybów w wierceniu, a mianowicie o 10.2%.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI

Maszynista, monter egzaminowany elektromechanik, obznajomiony z motorami spalinowemi automobilowemi, poszukuje posady zaraz. Łaskawe zgłoszenia pod „Maszynomistrz" do Biura Stattera, Kraków, Rynek 8. 631

Poszukujemy uczciwych dostawców szmat lnianych. Zapłata natychmiastowa. Uprasza się o podanie ceny i ilości. G. Karpfen, Ołomuniec VII. 6 7

Otomany, wkłady wiosienne, saloniki, najtaniej wykonuje Zakład tapicerski, ul. św. Jana 13. 641

Aptekę w większem mieście kupię. Zgłoszenia pod „Apteka", do Admin. „Nowej Reformy". 606

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

Alumin. i emalj. naczynia

młynki do kawy, migdałów i maku, nakrycia stołowe oryg. alpacca, „Berndorff Krupp" poleca firma „ŻELAZO" Ul. FLORJAŃSKA 34

Andruty

„ORLĘ" pierwsza krakowska fabryka andrutów Kraków, Zwierzyniecka 6 poleca 50 gat. różnych andrutów w ark. gładkich i fasonowych pierwszej jakości

Abażury

ABAŻURY artystyczne, gotowe oraz na zamówienie. — Wytwórnia: Sławkowska 30, I piętro. Telef. 2043.

Aparaty i przyb. fotogr.

Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428

Apteki

FIGOL „JAHR" idealny środek przeczyszczający dla dzieci i dorosłych. Główny skład: Apteka Gralewskiego Kraków — Tel. 402

Auto

Auto ciężarowe poleca do rozwozu wszelkich towarów, również na jazdy pozamiejscowe HENRYK SCHNEIDER Kraków, ul. Zyblikiewicza 9.

Banki

Bank Małopolski S. A. Zakład główny w Krakowie, Rynek gł. 25 załatwia wszelkie czynności bankowe.

Powszechny Bank Kredytowy S. A. we Lwowie. — Oddział w Krakowie, Rynek gł. 35. (Krzysztofory) Tel. 2166 i 4124. załatwia najkorzystniej wszelkie czynności bankowe oraz przekazy na wszystkie miejscowości kraju i zagranicy.

Ziemski Bank Kredytowy T. A. we Lwowie — Oddział w Krakowie, Florjańska 32 Załatwia wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące. Dział towarowy: winkulacje, akredytywy; Dział skór surowych.

Bielizna

Hugo WEINMANN ul. Starowiślna 6 poleca najpiękniejszą bieliznę, pyjamy i obuwie. Tani miesiąc!

FABRYKA BIELIZNY I TRYKOTAŻY Kraków - Podgórze Dąbrowska 15.

Biuro spedycyjne

Romuald Feldman i Ska spedytor kolei państwowych w Krakowie ul. Mikołajska 3. Telefon 3588.

Drukarnie

DRUKARNIA „G-R-A-F-I-A" Kraków, Batorego 10 wykonuje wszelkie roboty drukarskie starannie po cenach najprzystępniejszych.

Cukiernie

P. MAURIZIO Rynek główny 38

Cukiernia R. Pieczarki, Poselska 15 poleca na święta Wielkanocne ciasta, torty, babki i t. d. oraz przyjmuje zamówienia.

Domy handl. przem.

Władysław Ropski Dom dla handlu i przemysłu Centrala: Rynek gł. 39, A—B Filja: Rynek główny 30, C—D Telef. 4102, 3529 Główne biuro kupna i sprzedaży realności, majątków ziemskich gospodarskich, parcel, lokali handlowych, sklepów i t. d, oraz biuro ogłoszeń i reklamy.

Dywany

Oryginalne DYWANY perskie poleca jedynie najtaniej B. JURAN Dunajewskiego 9 (Hotel Krak.)

Farby, lakiery

Trzepaczki, szczotki, miotły ryżowe, wycieraczki kokosowe, torby miastowe, pasta do podłóg. Meżyk, plac Szczepański.

Fortepiany

FORTEPIANY PIANINA FISHARMONJE PIANOLE PHONOLE największy wybór od cen najniższych H. SMOLARSKA Kraków, ul. Szewska 9 Telefon 4365.

JÓZEF WITEK zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów, kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Stolarska L. 6. Telefon 389.

Futra

A. JACHIMSKI ulica Grodzka L. 14—16. Od 1 lutego cennik kuśnierski zniżony.

Futra firmy K. i R. Moor uznane za najlepsze, najtrwalsze i najtańsze Kraków, Grodzka 13, Telefon 17

FUTRA M. ROTBLUM ULICA FLORJAŃSKA 8.

Pracownia i skład futer T. SIERPINSKI ul. Florjańska 32 Telefon 3564

Gramofony



Dancingi domowe urządza głośnej marki gramofon najnowszej konstr. system Radio z podkładką mikrof. „Głos swego pana". Wielki wybór najnowszych zdjęć pierwszorzędnych artystów oper, operetek i najnowszych tańców angielskich jak: shimmy i blues. 10.000 płyt na składzie. The Gramophon Co. Ltd. London. Jeneralny reprezentant na Polskę Józef Weksler Kraków, ul. Florjańska 25

Gumy

Hurtownia artykułów gumowych, chirurgicznych, opatrunkowych, sportowych i galanteryjnych, pantofle gimnast. Ignacy Spanlang Kraków, ul. św. Tomasza 25.

Galanterja

E. Ostaszewski i E. Mayer Rynek gł. 5.

Gumy do wózków

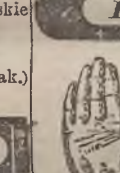
Gumy do wózków dziecięcych obciąga na poczekaniu PIECHOWICZ, MIKOŁAJSKA 7

Hotele

Hotel „Monopol" Gertrudy 6 Telefon 405 pokoje gośc. z komf. urządz., bufet, handetik. Potrawy ciepłe. Menu z 3 dań 1·40 zł Gabinet na zebrania towarzyskie.

HOTEL POD RÓŻĄ FLORJAŃSKA 14 TEL. 2263. TEL. 2263

Herbata



Herbata z „Rączką" Juljusz Grosse Sp. z o. o. Kraków Rynek gł. 34

ZNAKOMITA HERBATA Z „WIEŻĄ" WSZĘDZIE DO NABYCIA! Szarski i Syn, Kraków.

Instalacje elektryczne

„AGRODYNAMO" inż. T. Kleczewski Jagiellońska 6. Tel. 3566.

ŻAROWKI przybory do światła elektrycznego i dzwonków elektrycznych sprzedaje najtaniej f-ma „LUX" Plac Dominikański 2. Tel. 3335.

Instrumenta muzyczne

M. Taffeta nast. Kraków, Szpitalna 8 polecają swój największy skład wszystkich instrumentów muzycznych po cenach fabrycznych.

Jubilerzy, złotnicy

Obrączki ślubne, pierścionki, broszki i t. d. w złocie i srebrze oraz galanterja w dużym wyborze M. Jakubowski, Sukiennice 26—27.

Kapelusze

Pierwsza krakowska fabryka kapeluszy słomkowych i filcowych S. WIENER Krowoderska 73. Tel. 4115 i 4153

Oszczędne panie kupują kapelusze słomkowe w najnowszych modelach wprost we fabryce I. Grossa, Kraków, Dietlowska 7. Filje: Grodzka 32, Stradom 27. Telefon 2142.

Kasy kontrolne

Kasy kontrolne „National", maszyny do pisania, naprawia odnawia pod gwar. dojeżdża się też do każdej miejsc., specjalista Juljusz Hecker, Kraków, Marka 25.

Kawiarnie

»CENTRALNA« ul. Dunajewskiego 1 Telefon 1460

„TEATRALNA" Szpitalna 38, Tel. 2320 vis á vis Teatru im. Słowackiego

Krawieczyzna Kamgarny

Najtaniej wykonuje suknie kostjumy, ubranka oraz wszelką bieliznę, poleca kamgarny bielskie od 20—25. „Samodzielność" Florjańska 47.

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW OSOBOWYCH

ODCHODZĄCYCH ZE STACJI KRAKOWSKIEJ

Odjazd z Krakowa do	Godzina	Przyjazd	
Warszawy Z.	0·05	**Warszawa**	8·00
Lwowa (Bukareszt)	1·35	**Lwów**	7·55
Wiednia	2·15	**Wiedeń**	14·10
Piotrowice i Katowic	4·00	Piotrowice	8·20
Niepołomic	4·25	Niepołomice	5·25
Lwowa (Pol. do N. Sącza)	6·40	Lwów	12·35
Katowic Z.	7·05	Katowice	9·36
Piotrowic	7·18	Piotrowice	11·34
Zakopanego	7·35	**Zakopane**	12·51
Lwowa	7·55	Lwów	17·15
Wieliczki	8·25	Wieliczka	8·58
Warszawy Z.	8·35	Warszawa	20·3
N. Sącza via Sucha	8·55	N. Sącz	16·10
Poznania Z. przez Katowice	9·05	Poznań	22·07
Żywca	10·25	Żywiec	15·00
Lwowa	10·35	Lwów	21·50
Lwowa	13·15	**Lwów**	19·05
Zakopanego	13·20	Zakopane	20·26
Kocmyrzowa z Grzegórzek	13·47	Kocmyrzów	14·53
Wieliczki	13·50	Wieliczka	14·20
Warszawy Z.	14·10	**Warszawa**	21·40
Piotrowic	14·30	Piotrowice	18·50
Niepołomic	14·50	Niepołomice	15·50
Przemyśla (Pol. do N. Sącza)	15·20	Przemyśl	22·20
Trzebini	15·40	Trzebinia	17·38
Katowic (Berlina)	17·05	**Katowice**	19·00
Bielska (Śląsk)	17·15	Bielsko	20·49
Gdańska	18·05	**Gdańsk**	10·00
Bochni	18·10	Bochnia	19·27
Warszawy Z.	18·20	**Warszawa**	3·00
Bielska	19·15	Bielsko	22·00
N. Sącza	19·25	N. Sącz	0·30
Warszawy	19·35	Warszawa	5·50
Kocmyrzowa z Grzegórzek	19·50	Kocmyrzów	21·07
Lublina	20·10	Lublin	7·42
Wieliczki	20·20	Wieliczka	20·51
Lwowa	21·15	Lwów	6·55
Łodzi	21·45	Łódź	6·45
Poznania przez Katowice	22·20	**Poznań**	6·45
Krynicy i N. Sącza	22·25	Krynica	7·05
Lwowa	23·20	Lwów	9·50
Zakopanego	23·35	Zakopane	6·32

PRZYCHODZĄCYCH DO STACJI KRAKOWSKIEJ

Przyjazd do Krakowa z	Godzina	Odjazd	
Piotrowic	1·26	Piotrowice	22·05
Lwowa (Bukareszt)	1·45	**Lwów**	19·40
Łodzi	5·10	**Łódź**	20·00
Stryja	5·15	Stryj	14·26
Zakopanego	5·52	Zakopane	23·15
Poznania przez Katowice	6·00	**Poznań**	21·25
Warszawy	6·20	**Warszawa**	22·35
Słotwiny	6·35	Słotwina	4·45
Lwowa	6·48	Lwów	20·40
Nowego Sącza	6·55	Nowy Sącz	23·30
Kocmyrzowa do Grzegórzek	7·00	Kocmyrzów	6·00
Bielska	7·25	Bielsko	3·53
Warszawy	7·35	Warszawa	6·55
Lublina	7·45	Lublin	19·45
Skawiny	7·50	Skawina	7·01
Warszawy via Dęblin	7·55	Warszawa	17·40
Niepołomic	8·00	Niepołomice	6·35
Wiednia	8·45	**Wiedeń**	20·55
Lwowa	9·45	Lwów	23·40
Piotrowic	9·50	Piotrowice	4·55
Gdańska	10·05	**Gdańsk**	[illegible]
Bielska	[illegible]	Bielsko	8·58
Wieliczki	[illegible]	Wieliczka	12·00
Warszawy	[illegible]	**Warszawa**	11·30
Katowic (Berlina)	[illegible]	Katowice	11·05
Lwowa	[illegible]	Lwów	8·35
Zakopanego	[illegible]	Zakopane	8·35
Katowic	[illegible]	Katowice	11·22
Lwowa (Bukareszt)	[illegible]	Lwów	13·58
Bielska	[illegible]	Bielsko	10·10
Niepołomic	[illegible]	Niepołomice	6·00
Chrzanowa	[illegible]	Chrzanów	16·00
Wieliczki	[illegible]	Wieliczka	17·50
Tarnowa	[illegible]	Tarnów	16·15
Kocmyrzowa do Grzegórzek	[illegible]	Kocmyrzów	17·42
Lwowa	18·45	Lwów	7·45
Piotrowic	19·00	Piotrowice	13·40
Nowego Sącza przez Chabówkę	20·20	Nowy Sącz	13·05
Poznania pr. Katowice	20·50	Poznań	8·40
Zakopanego	21·10	**Zakopane**	16.00
Przemyśla	21·25	Przemyśl	14·34
Lwowa	21·50	**Lwów**	15·25
Warszawy	22·05	**Warszawa**	14·30
Żywca	22·45	Żywiec	[illegible]·38

UWAGA: Wyrazy, wydrukowane tłustym drukiem, oznaczają pociągi pospieszne. Z. oznacza odjazd z dworca Zachodniego. Za ewentualne zmiany nie bierze się odpowiedzialności.

Konfekcja męska

W. CAR mag. tow. modnych męskich i damskich Sławkowska 8 (Ceny konkurencyjne)

Konfekcja damska

WIKTOR BROMOWICZ ulica Szczepańska L. I. Magazyn bławatny oraz pierwszorzędna pracownia sukien i kostjumów damskich.

D. SCHREIBER ul. Florjańska 32, tel. 3215 MAGAZYN MÓD I NOWOŚCI WIOSENNE

Konfekcja dziecięca

M. TEICHER, Senacka 9 poleca płaszczyki, ubranka, sukienki itd. po cenach konkur Modele zagraniczne

Księgarnie składy nut

Księgarnia J. Czerneckiego Rynek główny 11 poleca książki szkolne, naukowe i beletrystyczne.

Gebethner i Wolff Rynek gł. 23 książki, nuty, pisma krajowe i zagraniczne.

KSIĘGARNIA T. S. L. ulica św. Anny L. 5 bogato zaopatrzony dział beletrystyczny. Sztuki dla teatrów amatorskich.

Likiery

Fabryka najprzedniejszych likierów ERVEN LUCAS BOLS Rok zał. 1575 Żądać wszędzie!

Lustra i szyby

Lustra belgijskie, szyby sztlifowane do mebli, gabilotki szklane i ramy do obrazów, poleca wytwórnia luster i szlifiernia szkła S. Klipstein, Kraków, ulica Dietlowska L. 87.

Linoleum, ceraty i dywany

Kapy, chodniki, firanki, portjery, linoleum, ceraty i dywany najtaniej M. HALPERN Kraków, ul. Poselska 18.

Magazyn mód

Adolf Gelb, Rynek gł. 17 poleca najnowsze paryskie modele kapeluszy damskich i wszelkie przybory modniarskie.

A. Sucheckiej, ulica Mikołajska 13 poleca na sezon wiosenny kapelusze najnowszych modeli, jakoteż przerabia kap. po nisk. cenach sprzedaż fas. ze szpat. á zł 2·50.

Magle

MAGLE pokojowe i WYŻYMACZKI do bielizny, poleca: Antoni Steciak, handel żelazny, Kraków, ulica Zwierzyniecka L. 15.

Materjały budowlane

Cement portlandzki najwyższej gatunkowej wartości marki: Bonarka, Goleszów, Górka i Szczakowa.

Maszyny do pisania

naprawia i rekonstruuje „National Cass Register" K. BLICHARSKI ul. Florjańska 32. — Tel. 2434

MASZYNY DO PISANIA „TORPEDO" Gustaw Kremler ul. Grodzka L. 44. Telefon 3541.

MASZYNY DO PISANIA I TELEFONY „ROYAL" Florjańska 49. Tel. 1577.

Motory

Dynamomaszyny, motory elekr. wszelkich napięć. Uzwojenia przepalonych pod gwarancją. Elektrotechn. Zakł. Przemysłowe Kraków, św. Tomasza 32.

Masarnie

St. Satalecki masarnia Florjańska 51. Tel. 592.

Maszyny do szycia

Maszyny do szycia i haftu „PHOENIX" rowery „Styria" i przybory do tychże poleca Tow. Handlowe „Irwing", Grodzka 60.

KAYSERA MASZYNY DO SZYCIA I ROWERY najtaniej i na raty ulica Dietlowska L. 109 naprzeciw P. K. O.

światowej sławy „PFAFF'A" Długoletnia gwarancja!!!, oraz na raty M. i B. WEISSBERG Starowiślna 10. Tel. 3058

Najlepsze maszyny do szycia „VESTA", „NAUMANN" na dogodnych warunkach poleca Fabryczny skład Geldwerth i Ska Kraków, Dietlowska 25. Tel. 1383.



Amerykańskie „SINGERA" i sławne oryg. „ANKERA". maszyny do szycia poleca i na raty

KRISCHER, PLAC ŻYDOWSKI L. 6.

Meble

M. PLESZOWSKI MAŁY RYNEK L. 2 TELEFON Nr 4136 poleca: urządzenia mieszkań, dywany perskie, kołdry, koce, łóżka mosiężne, niklowe, dekoracje wnętrz, brokaty i t. p.

Reprezentacja fabryki mebli Braci Thonet w Krakowie, Mikołajska 4. Repr. Szymon Schudmak

Meble kuchenne

SPECJALNOŚĆ: MEBLE kuchenne, przedpokoj. i pokoi dziecięcych. Petzenbaum, Starowiślna 31 róg Dietlowskiej 87.

Mleko

Sprzedaż mleka dworskiego od 9 do 12 przed południem ulica św. Gertrudy L. 4. Tamże do sprzedania centryfuga „Alfa" w dobrym stanie, chłodnik i maślnica dębowa na 150 litr.

Mleczarnie

Rendez-vous dla przejezdnych! E. Dobrzyńska obecnie B. Pyte Rok założenia 1878 Plac WW. Świętych 1, Tel. 3233.

Miód

Małopolska wytwórnia miodu „KMITA" Kraków, Zwierzyniecka 29.

Naczynia

Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości A. SATTLER GERTRUDY 24. TEL: 4162.

Obiady

RESTAURACJA ZWIĄZKOWA JÓZEFA obok dworca osobowego poleca smaczne potrawy i wyśmienite napoje po cenach bardzo przystępnych. Własny wyrób wędlin. Piwo okocimskie. Menu z 3 dań zł 1·20.

Restauracja Powszechna ul. Karmelicka 17 wydaje znakomite obiady z 3 dań po 1 złotym.

Obuwie

Oryg. obuwie angielskie z gumowemi podeszwami poleca f-ma Leserkiewicz i Ska Rynek 11. pl. Szczepański 2.

Optycy

Ludwik Tomaszkiewicz Florjańska 2 Telefon 309

Parasole

Skład, wytwórnia, naprawy parasoli i parasolek Kraków, Długa 19. Ceny konkurencyjne!

Pasy

P. T. Przemysłowcy i Rolnicy! Najtaniej zakupicie pasy popędowe w Fabryce pasów „Wurm i Ska", Kraków, Krowoderska 37 Telefon 2284

Perfumerje

LESERKIEWICZ I SKA Rynek główny L. 11 Plac Szczepański L. 2

Witold Theobald dawniej Bracia Theobaldowie Perfumy na wagę — Sławkowska 1.

L. WEINDLING Kraków, Grodzka 26 poleca perfumerję francuską oraz wszelkie przybory sportowe.

Pojazdy

wynajmuje na śluby wycieczki do dworca kolejowego F. ŻEGLIKOWSKI Karmelicka 45. Tel. 89

Porcelana

PORCELANĘ, kryształy, szkło i lampy w największym wyborze i po najniższych cenach poleca H. STATTER Kraków, ul. Grodzka 39.

Pralnie

„KRYSZTAŁ" Pralnia biel. Al. Słowackiego 19 przyjmuje wszelką bieliznę do prania i prasowania. Kołnierze i mankiety z najpiękniejszym połyskiem.

Przybory piśmienne

R. ALEKSANDROWICZ Basztowa 11. — Tel. 311 i 4064. Magazyn przyborów biurowych.

JAKÓB LEMBERGER skład papieru, przyborów piśmiennych i biurowych Kraków, ul. Starowiślna 17 (naprzeciw Kina „Uciechy")

Michał Słomiany, Sławkowska 24 przybory szkolne i kancelaryjne, wybory skórkowe i metalowe, karty do gry, szachy i t. d.

Prima Aprilisowe karty w dużym wyborze poleca I. Zembrzycki, Florjańska 9.

Przybory wojskowe

Przybory wojskowe oraz wszelkie oznaki strzel., szarf., sznur., sztand., I p. Hurtownia i detal. Henryk Hecht Florjańska 2.

Restauracje

i kawiarnia „Grand Hotel" Sławkowska 5

STARY TEATR ul. Jagiellońska 1. Filja: „Hotel Francuski" ul. Pijarska 13.

Rybołostwo

w wielkim wyborze Wiktor Wanderer Szewska 21. Telef. 35-20.

Radio

Najlepiej, najtaniej u firmy RADIOŚWIAT Kraków, Grodzka 32. Telef. 3319.

Najlepsze aparaty i części składowe w „PHILRADIO" Kraków, Rynek gł. 9. Telefon 204. Cennik darmo i opłatnie.

Rowery i motocykle

belgijskie F. N., części do tychże F-a EUG. KLUSKA i Ska Grodzka 63.

Śledzie

Śledzie i konserwy rybne — poleca M. B. GROSS, Kraków, ulica Krakowska L. 25. Telefon Nr 3291.

Salon mód

SALON MÓD ul. Florjańska L. 24 poleca nowości wiosenne, najnowsze modele paryskie i wiedeńskie i przyjmuje wszelkie roboty modniarskie.

Składy skór szewskich

POLSKIE ZAKŁADY GARBARSKIE S. A. Barska 87-89 Tel. 2155

Spedycja

CRACOVIA Sp. transportowa Biuro spedycyjne ul. Grodzka 60, tel. 4078

Sport

LESERKIEWICZ I SKA RYNEK GŁÓWNY 11 PL. SZCZEPAŃSKI 2

Szlifiernie brzytew

J. Myszkowski, Dietlowska 46 Brzytwy angielskie sztuka 12 zł. zwykłe dobre od 4 do 8 zł. Garnitur: pasek, pendzel i brzytwa 9 zł.

Ubezpieczenia

Towarzystwo ubezpieczeń na życie „FENIKS" UL. GERTRUDY 8.

Wino

L. Süssera Synowie hand. win Poselska 13, zał. w r. 1847 poleca na Święta wina w doborowym gat. po cenach przyst.

Wyroby bawełniane

Kupujcie znane krajowe wyroby bawełniane firmy Bcia CZECZOWICZKA w ANDRYCHOWIE !! Sprzedaż hurtowna !! Posiada składy hurtowne we wszystkich większych miastach w kraju.

Witraże

i OSZKLENIA SZKŁA, LUSTRA, RAMY T. ZAJDZIKOWSKI ul. św. Jana L. 30.

Węgiel drzewo

A. BLUMENFELD Pawia 12. Tel. 59 dostarcza hurt. i detail. węgiel z pierwszorzędn. kopalń górnośląskich i krajowych.

Główne składy węgla i drzewa Fra Fr. Jelonka i Sp. Pawia 5. Tel. 174. Zast. węgla jaworznickiego.

Jan Kwiatkowski Zwierzyniecka 19. Tel. 79 albo 1203 Najlepsze gat. węgla i drzewa

Węgiel śląski, krajowy i dąbrowiecki dostarcza wagonowo Polska Spółka Węglowa Kraków, A. Potockiego 8. Tel. 4075

POLSKI TARG Składy węgla górnośląsk., kraj., brykietów i drzewa przy ulicy Pawiej. Biura Szpitalna 15.

Wyroby koszykarskie

SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A. Szczepańska 1, tel. 1493.

Wózki dziecięce

WÓZKI DZIECINNE najtaniej poleca S. Botwin, Kraków, Florjańska 30 (w podworcu).

Zakład blacharski

Wytw. wyrobów blacharskich Edw. Pleczonki, Zwierzyniecka 10 poleca po cenach konkurenc. wszelkie wyroby dla gosp. domow. oraz wielki wybór wanien

Zakład czyszczenia

ARTUR zakład czyszczenia, ul. Gołębia 8 czyści okna, wszelkie oszklenia, wióruje, zapuszcza, oraz froteruje posadzki parketowe.

Zakłady krawieckie

Zakład krawiecki M. Chwałek Grodzka 13, I p.

ZAKŁAD KRAWIECKI J. GAWORA ul. św. Krzyża L. 16 poleca się na sezon wiosenny.

Zakład krawiecki damski i męski J. Kumala ulica Szczepańska L. 11.

Wytwórnia strojów damskich i męskich Michała Kapusty Kraków, Szewska 24, I. p. poleca się na sezon wiosenny. Wykonania wykwintne. Ceny zniżone

Ubiory męskie w najlepszym gatunku, wykonuje po cenach przystępnych Kazimierz Krzyworzeka ul. św. Tomasza L. 33.

Zakład krawiecki ŁUKASIEWICZ i ISKIERSKI Kraków, ul. Gołębia 16 Polecają materjały zagr. i wykonują wszelkie roboty punktual.

Józefa Niżnika Zakład krawiecki, ul. św. Jana 14 poleca się Szan. P. T. Publiczności. Ceny przystępne.

WYTWÓRNIA KRAWIECKA okryć damskich i męskich JANA PIASECKIEGO Radziwiłłowska 33, parter.

Spółdzielnia Odzieżowa ul. Mikołajska 13, tel. 3037 wykonywa ubrania, kostjumy, suknie i t. d., szybko, tanio i solidnie, z własnych i powierzonych materjałów.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10.

Rządca drukarni L. K. Górski